

Рік XII. Скрантон, Па., Четвер 29-го Септембра, 1904. Число 39.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, September 29, 1904. No. 39.

НОВИНКИ.

— **УКРАЇНСКО-РУСКА БУРСА** в Новом Санчи мимо денунціяції, переслідуюваня та кириці кацапов розвиває ся дуже гарно. На сей шкільний рік прийнято 41 учеників, з чого 27 припадає на Лемків. Є се дуже великий поступ. Лемко перестає вїрити в брехню підбиті слова и дає своїх синів до бурси, що стоїть під зарядом філії „Просвіти“, котра вчить дітей любови свого рідного и веде виховане не дорогою туманеня та вщїплюваня їди ненависти и погорди свого народа. А той поступ ще тим більший, що аж 10 учеників кинуло бурсу кацапску и перейшло до нашої, а навѣть бачимо в тій числі и синів тих священників, що досі були завзятыми поборниками нашої праці. Вадко и трупы встали та очі розкрили!! Правда и чесна робота взяли гору. В народні круги вступає и ворог, в котрого и серце и честь народна. „Темні духи“ достают в лоб, а над Лемківщиною сходить сонце народного відродженя! До „Українсько-русской Бурси в Новом Санчи“ зїзшли приватні слїдуєчі ученики: 1. Григорій Сембрат з Боднарки, 2. Маріян Каштанюк з Криниць, 3. Теофіл Гурко з Маластова, 4. Антон Вполек, 5. Василь Русинко, 6. Теодор Кашик з Ропиць рускої, 7. Гнат Павлик з Пантної, 8. Петро Ковальчик з Гладішова, 9. Василь Сокач, 10. Тарас Сембрат оба з Боднарки, 11. Евген Зошук з Нового Санча, 12. Іван Босепік з Кристинополя, 13. Йосиф Хиліак син священника з Милика, 14. Йосиф Русинко з Маластова, 15. Михайло Ковальчик з Гладішова, 16. Павло Ковальчик з Гладішова, 17. Іван Сембрат з Боднарки, 18. Данило Смарж з

Боднарки, 19. Трифон Каштанюк з Криниць, 20. Іван Гривна з Маластова, 21. Стефан Баюс з Маластова, 22. Роман Греняк з Брунар вижних, 23. Михайло Митяш з Пляхтової, 24. Володимир Рєвакович з Живця, 25. Григорій Заморока з Вишньова, 26. Тимко Ромах з Лучинець, 27. Йосиф Лотоцький з Тартакова, 28. Іван Решетил з Угнова, 29. Іван Лещинський з Бобрки, 30. Олекса Лис з Пільзна, 31. Володислав Коник з Бжеска, 32. Володимир Витвицький з Мушини, 33. Іван Колодрубець з Комарна, 34. Адам Хиліак з Милика, 35. Симеон Тарасевич з Ростоків великих, 36. Володимир Хиліак з Милика, 37. Стефан Кохан з Верестя, 38. Роман Гурко з Маластова, 39. Михайло Гурянский з Липиць долїшних, 40. Остап Копцюх з Подгородця, 41. Антон Васко. — З того прийнято даром 5 учеників, а решта платит мѣсячно 404 К. Удержане бурси коштує мѣсячно 738 К. — отже мѣсячно приходиться доплачувати 334 К. — Около 15 с. м. мав вїхати з Нового Санча сов. Лївнинський, який був пружиною життя мѣж заточенцями.

— **ПРОТИВЖИДОВСКИЙ** заворушення на Українї. З Кїва доносять, що в мѣстї Смїлї вбухли онодї поважний розрухи против Жидів. Причина поки-що незвісна. Оповідати лише, що селянка украла в склепї хустку, властителя Жиды почали є бити, а християни вставили ся за нею и з того прийшло до загального рабованя жидовского добра. Полїція мала з початку поводити ся байдужно и зовсім не спиняла в грабежи. З о количних сїл надтягали селяни з возами та мѣшками и забирали що удало ся. Нїхто не опирав ся, боячись побити. Деякі склепи уратували ся в той

спосіб, що господар вносили гроші и роздавали напасникам. З поблизького мѣста мало надійти 150 уоружених Жидів на поміч, але се не багато помогло. Дперва коли з повїтового мѣста наспїло войско, заворушення притихли. Арештовано кількох провїдників заворушення, а до шпиталю вїдвезено чимало ранених.

— **УДЕРЖАНЕ** родин резервїстів російських, высланих на терен війни, в самій харківській губернії, як обчислено, буде стояти 3 мільони рублів річно. Суми сеї мусить достатити земство з фондів, призначених на інші цїлі. Супротив того „Новости“ домагають ся помочи з скарбу державного для тих губерній, звідки покликано резервїстів и радить сейчас по скінченню війни завести податок доходный. „Московскія Ведомості“ домагають ся побільшеня помочи, яку удїляють родинам жовїтерів и прокладають основуванє комітетів горожанських в цїлі опїки над тими родинами.

— **СУЛТАН МУРАДЪ**. В Константинополї помер бувшій султан Мурадъ, брат тепершнього султана Абдул Гамїда. Коли султан Абдул Азисъ, що панував через 15 лїт, вступив був на престолъ, державъ Мурада, котрий мав європейське вихованє и учив ся в Парижі, в палатї Дольмабаче як в вїзницї, в наслїдок чого Мурадъ живучи у вїчній обавї о своє житє и шукаючи вїдрады у винї ослаб на умї. В маю 1876 року вбухла була в Константинополї палатова революція; Абдул Азиса скинено з престолу, а Мурада поєаджено на нїм під назвою Мурада V. Та недовго побув вон на престолї, бо під вражїнем смерти Абдул Азиса — чи в наслїдок убїства, чи

самоубїства, сего й до нї не знати — попав в таку задуму, що остаточно и єго усунено з престолу а на єго мѣстє став султаном тепершній султанъ.

— В Вїнипегї, Ман. за старанєм о. Бачинського заложено перше спомагаєче братство Преображенія. На початок вписалось 28 членів.

— **ЗАЧУВАЄМО**, що п. Сїчинський, котрого Тихонъ має святи на попа, хоче назад перейти на унію, а грав ролю православного лише щоб достати посвяченє.

— **ПІДЧАСЪ** будови залїзного моста через рїку Гранд коло мѣста Грайс, Інд. Тер. заломило ся руптованє, на котрїм находило ся 40 робїтників и 20 з них найшло смерть на мѣстї, другї єуть тяжко раненї.

— В Абїсинї починає входити чим раз більше в моду ношенє черевиків, котрих до тепер горожане Негуса зовсім не уживали а на єго дворї ношено лише сандалї. Тепер всї верстви абїсиньского населєня приходять до переконаня, що ношенє обуви має свої добрі сторони. Особливо подобають ся Абїсинцям прикрашенї додаки кавказскї. Новим ринком збуту старають ся заволодїти Американцї и приготавлиють більшу скількост попитуваної обуви.

— **ПОЛЬСКИЙ** американскї часописи доносять, що правительство австрїйске призначило \$1.000 річної запомоги на польскї домї еміграційний в Нью-Йорку. Цїкаво се виглядало б, єсли бы то була правда. Правительство австрїйске таке бїдне, що не може заспокоити потреб краєвих, що власне брак опїки и бїда в краю є причиною еміграції.

— **ДОНОСЯТЬ** з Львова, що таєк Видїл краєвий,

як також и маїстрат львівскїй выслали вже до міністерства справ вїшних меморіал в справ заложєня у Львов консуляту американского.

— **ДНЯ 23. с. м.** помер Евгеній Бачинський в Галї Сайд Гом, Па. в добродїїном кураційном заведеню. Небощик був з звания друкарєм и мабут тяжка друкарська праця подорвала єго здоровлє и спричинила передчасну смерть. Небощик походив з Галїчини а до Америки выїгровав перед 18 роками. Вон був першим руским складачом в Америцї и складав першу руску американську часопись, що выходила за часів о. Волянського, під редакцією д-ра Сїменовича — „Америку“. Був щирим Русином патріотом о чом най посвїдчить ся обставина, що з свого малєсенского маєтку, який лишив по собі, призначив \$10 на Народний Фонд а \$5 на руску бібліотеку в Оліфантї. В похоронї, котрий вїдбув ся в Оліфантї взяли участь товаришї по званю, друкар „Свободы“ и „Straž-p“ и много знайомих и приятелїв небощика. — Земля єму цєром!

СПРОСТОВАНЄ.

В справозданю Союзу за Август 1904. помѣщеном в 38 числї Свободы вкралась помылка а именно в мѣсто „(довг) Якоб Юцак Trauger, Pa.“, має бути: запомога Яков Юцак, Trauger, Pa. На сторони 6-ї в Квітї ч. 354 в мѣсто „Свѣнка“ має бути Свѣдки.

Ред.

ШУКАЮ РОБОТЫ

до салону або стору. Умїю говорити по руски, словенски, польски и по англїцки. Умїю писати. Напою жадного не уживаю. В Америцї єсмь 8 лїт. Маю 31 лїт; родом з Галїчини.

Thomas Levich, Box 61, Lattimer Mines, Pa.

— **СЕЮ** дорогою складаю сердечну подяку п. Ал. Валєвскому, рускому бизнесменови в Ст. Луїс, Мо., за єго щиро-руске принятє, якого я дознав будучи за короткїй час в Ст. Луїс. Радившим всїм Русинам, котрі живуть в тій мѣстї або часов там перебувають, щоб не минали сего повного услужности Русина.

А. С—а.

Торжественное благословєніє основанія гр. кае. руской новой а каменной церкви будет отбыватися 9-го октября 1904 в Пунксуатней-Линдсей, Па., когда священнодїйствовать будет высокопреподобный О. Андрей Годобай, при содїйствованїи больше священников. На сїє для цїлю околици радостное Торжество соучаствитися сердечнo запрошуются всї руски и словенски братства, и всї православные христїани, на нашей околицї живущї.

Линдсей, Па., 24-го Сентября 1904.

В імени церковной рады:

О. Антоній Мзлей,

ієрїєний священник — прїдсѣдатель.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всїх в нашій околици Русинів що Бр. св. Й. Хр. вїддїл 50 Р. Н. Союзу в Desloge, Мо. на річнїм мїтингу 9 Октобра буде привітати нових членів без вступного. Котрий щарий Русин, єще не є в Братствї найпрїїде а радо го прїїмемо. Буде ся також выбирати новий Уряд и буде ся читати рахунки з цїлого року. Хто з урядників не явить ся на мїтинг заплатить, долара, а члєны 50 центів кары.

За уряд Братства:

Алексій Хап, прїдсѣдатель,

Теодор Рєвак, секретарь.

Хто зашлє

Іванови Неметови докладї адресы Русинів и Поляків працюючих по шейзах в Америцї, той достанє красний дарунок.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку вїстичу в собї цїний інформації и радї для мушїн, жєнок и дітей, єли пошлєте своє імє и адрес:

P. O. Box 268, Madison Sq., New York

Фондъ слѣдующій жертвы: Ив. Петриско, Василь Крічфалупі и Мих. Сякеръ по 25 ц., Вас. Молнаръ 20 ц., Ив. Лебогъ, И. Чопакъ, И. Крічфалупі, И. Косикъ и И. Кушнѣръ по 10 ц., В. Илько, М. Бенца, Ст. Пущакъ, Юр. Бабиць, и Марія Фенько по 5 ц. — разомъ \$1.95. Водославно до касы \$1.90. Вестѣ водбуло ся гарно а забава прилично. Молодому братови Мих. Крічфалупі та его сопрузѣ Аннѣ Гринько желаютъ брата здоровья на многі дѣта а жертвовательмъ най Богъ заплатитъ сторицею.

Вас. Молнаръ,
секретарь.

На дняхъ давъ Богъ Володимирови Усцькому зъ Вестѣ Трою, Н. Й. здорового сына названого на св. крещенію Орестомъ, притой способности зобрались гостѣ, забавили ся дуже красно, и на внесене одного зъ присутныхъ зложили на Рускій Н. Фондъ слѣдующі датки: Анна Млинарикъ, Юстина Барна, Иванъ Слижъ, Ив. Рончиовскій, Володимиръ Усцькій по 50 ц.; Петро Рончиовскій, Осифъ Ксениць, Дмитро Турко, Филиппъ Хованскій, Данько Боднарикъ по 25 ц.; Гаврило Спакъ 15 ц.; Андрей Ксениць, Михайло Кравецъ по 10 ц.; Анна Млинарикъ и Иванъ Барна за тикеты sent a roush по 50 ц. — разомъ \$5.10.

Гостѣ.

П. А. Гела зобравъ на Нар. Фондъ суму \$7.50 зъ нагоды крестинъ у п. Тимка Шереметы въ Сквентонъ, Па. Жертвовали слѣдующі: Тимко Шеремета \$2.00, Андрей Гела и Юрій Крайковскій по \$1.00, Григорій Роздѣльскій и Михайло Паздрѣй уч. зъ Олифанту по 50 ц., Никола Ванкевичъ, Стефанъ Мальчишинъ, Филиппъ Горѣшний, Гриць Ванкевичъ, Андрѣй Гринъ, Гриць Трачукъ, Юрко Крайковскій, (старшій) и Текля Шеремета по 25 ц., Василь Фабянь 10 ц., Анна и Михайло Шеремета (дѣти) по 10 ц. — разомъ \$7.50.

Пов. Редакціе!

Прошу огласити, що я водобравъ на „Нар. Фондъ“ 1) водъ М. Цапінського \$9.06; 2) водъ М. Бохна \$6.05; 3) водъ Д. Луська \$5.35; — разомъ \$20.46, котрий то грошъ разомъ зъ \$12.55, який зобравъ о. Струтинскій выносятся разомъ \$33.01.

Заразомъ подаю имена тыхъ людей, котри дали свои датки на руки Луська.

Зъ поважанемъ

П. Тимковичъ.

Тепли	25
Н. Костецкій	25
А. Страшокъ	10
Турикъ	10
И. Лусикъ	25
А. Пристай	10
Волкай	10
Д. Мадарай	1.00
С. Сивикъ	25
Ф. Коляй	10
А. Драць	10
И. Вовкъ	10

М. Дроздъ	10
Ив. Мадарашъ	25
М. Мадарашъ	10
Дм. Луськъ	25
А. Стецикъ	10
Ив. Мѣхровичъ	25
Ив. Тикторъ	25
Сидоръ Цапъ	10
Стеф. Костецкій	50
Андр. Сивикъ	25
Ив. Скробала	25
Анна Гнатикъ	25

Зъ Канадійской Руси.

Серафимъ и Тихонъ, оба сидятъ въ Виннипегу, Ман. и знюхали ся на добре. Агітація Тихона не має до сего часу великого впливу. Тихонъ задумуе выдавати царславну газету для Канады. Василіане такожъ хочутъ выдавати часописъ и мабутъ стане она невдовзі выходить. Серафимъ сидѣвъ кѣлька мѣсяцѣвъ въ Росіи. Въ Петербургѣ мешкавъ подъ ч. 67 Невскій проспектъ, звѣдки переписувався съ Канадійцями и телеграфувавъ до нихъ. Кажуть, що Серафимъ має досыть грошей. Говорять такожъ, що его піддержують противинодовцѣ.

Серафимъ екскомуниковавъ 4 попѣвъ, (котрыхъ высвятивъ) за те, що они заложили независиму консисторію, та давъ оголосити въ англійской часописи The Evening Telegram прокламацію слѣдующого змісту:

„Прокламація архиепископа Серафима, православного митрополита та американского организатора Независимой Церкви въ Канадѣ.

До всѣхъ православныхъ Христіанъ.

Повѣдомляю Васъ, що священники посвящені мною: Иванъ Бодругъ, Михайло Бачинскій, Ал. Бачинскій и Иванъ Негричь суть екскомуниковані зъ православной церкви за для своего алого поведения.

Вѣд. сего дня не мають они права водправляти жадныхъ церковныхъ богослужень.

Серафимъ

Митрополитъ Американскій 5-ого Септембра, 1904. (печать) На се екскомуниковані водповѣли въ часописѣ Free Press и Telegram слѣдующе:

„1) Заки мы зѣстали высвячені черезъ Его Милость архиепископа Серафима мы пытали его: „подъ чією юрисдикцією маемъ оставати після ординаціи?“

Водповѣдь була: „Мы рукополагаемо а вы идѣте и проповѣдуйте Евангеліе“.

2) Після ординаціи 24-го Августа 1903 мы зорганізували Независиму Грецьку консисторію якъ демократичну голову будучої грецькой церкви въ Канадѣ. Всѣ наші священники були на тыхъ зборахъ, а коли его милость попѣвъ минушой осени до Росіи, мы скликали всѣхъ священниковъ и делегатѣвъ зѣ всѣхъ рускихъ парохій Мавітобы и повнѣчно захѣдныхъ гериторій на день 26 Януара 1904 року и на конвенціи положили подвалину подъ нашу церковь вразъ зъ напямъ народомъ.

3) Ввиду сего Его милость Серафимъ не мавъ права звати себе организаторомъ Независимой Грецькой Церкви въ Канадѣ.

4) Вѣд. нѣколи не бачивъ нашихъ статутѣвъ и не потрѣбуе насъ екскомуникувати. Нашъ починъ 24 Августа 1903 року въ фирмованю независимой церкви поставивъ насъ подъ юрисдикцію нашої консисторіи, котра зовсѣмъ не признае епископа Серафима. Отже практично, а скѣлько се водноситъ ся до насъ священниковъ се було „екскомуникацією“ епископа.

5) Его милость попавъ въ руки російскихъ политикѣровъ и хотѣвъ, щобъ мы передали церковній матеріи подъ его юрисдикцію и Святѣйшого російского Синода.

6) Але мы живемъ въ свободномъ краю подъ англійской хоругвою. Мы чумось бути свободными людьми и се власно зве Его милость „злымъ поведениемъ“.

7) Если вѣд. знае о якомъ другомъ „зломъ поведении“ мы бы радѣ про се почути.

8) Мы даемо Его милости волю „екскомуникувати“ всѣхъ нашихъ священниковъ.

о. Мих. Бачинскій,
о. Иванъ Бодругъ,
о. Алекс. Бачинскій,
о. Иванъ Негричь.

О скѣлько доносятъ намъ, то люде держать сторону „екскомуникованныхъ“ противъ Серафима, котрый знюхавъ ся зъ Тихономъ и намагаеся загнати народъ въ царславну кошару.

Екскомуниковані при помочи суду зборонили Серафимови вступу до независимыхъ церквей. Въ наслѣдокъ сего Серафимъ купивъ лотъ щось за 5.000 и задумуе будовати свою церковь.

Зъ Закулѣсового житя на американской Руси.

Вѣтвертою, простою дорогою потрафлять ити только чеснй люде. Люде нечеснй ходять все манѣвцями та крутятъ на всѣ боки, чтобы лишь досягнути своихъ цѣлей.

Такихъ крутѣвъ намножилось немало и мѣжъ американскими Русинами а то завдяки Америцѣ и спеціальнымъ руско-американскимъ водносинамъ. Они грають ролю рускихъ патриѣтовъ, разъ твердыхъ уніятѣвъ, то зновъ православныхъ, сли потреба кокетують и тутъ и тамъ. Якъ у тыхъ „великихъ“ людей пляны и интриги, се хибодень Богъ знае. Та намъ попавъ ся припадково листъ, який подаемо тутъ въ скороченомъ, а котрый бодай въ части показуе, що дѣе ся за кулѣсами руско-американской политики. Листъ писаный зъ Нью-Йорку 26 Августа, 1904, до Канады.

Ось вѣд:

..... „Листъ е... Ты лишь политикуй зъ Тихономъ, може удастся, а якъ нѣ — то еслябы Фармер бухнувъ — купи черенки, бо то

придалось бы. Ты вже не зрѣбать ничъ, а тамъ еще теперъ на початку можна. — О. Обухкевичъ може достанесь до Jersey City, бо „вуйко“ хорый и вже вчера забравъ ся гдѣсь на свѣжій воздухъ; Обухъ. иде зъ Carnegie певно, хочутъ его до Carbondale и до Troy. — Конвенція буде въ St. Louis, але я не поѣду; поѣде Гриць и Латка; мають грати: Тимко Капраль, Мужики Аристократы и якъ Козамъ роги выправляють, але не знаю чи то послѣдне научатся, бо доперва теперъ зачали. Що я не поѣду, то певно Латки справа, бо онъ не хоче, щобъ я былъ на засѣданю компаніи (Правды — ред.) Най ихъ чортъ бере; я не буду мѣшатись до ничего, бо то не варта, то холеры.

.... Ты заробишь при Фармерѣ грошѣ... Отпишъ менѣ, що сказавъ Тобѣ Тихонъ. Може гдѣсь зрѣбать, але Ты на обѣдѣнки не дуже опускайся — лишь най заразъ покаже що може и хоче. А Василіанъ що? Я думаю, що Ты може вже попѣ — а ту маешь!...“

Мѣсяца водносячій ся до справъ приватныхъ мы пропустили безъ шкѣды для змісту.

ДОПИСИ.

Зъ Біверъ Крикъ, Alta. Can.

Богато нашихъ братѣвъ приѣжджае зъ далекой стороны, зѣ старого родинного краю, до Канады и до Сполученыхъ Державъ. Въ Спол. Держ. працюють Русины по большій части въ фабрикахъ и въ копальняхъ угля, въ Канадѣ же поселяють ся Русины на земли и управляютъ грунта. Канадійскій способъ управлюваня землѣ е цѣлкомъ водмѣнный водъ старокраевого. Въ старомъ краю знаютъ люде косу и серпъ, тутъ того не уживають, лишь машины, и не дивота, бо въ краю мало землѣ, що и косою и серпомъ нема що робити, тутъ же ледви машиною дашь собѣ раду, бо землѣ е много, е на чимъ сѣяти, е що збирати. Зразу наші люде працюють якъ могутъ а старають ся всѣма силами доробити ся до власныхъ машинъ господарскихъ. Машины купуютъ зъ рѣжныхъ фабрикъ, але дуже часто достаютъ лихъ знаряды, за котри мусять платити великий грошѣ. Тутъ даю по раду нашимъ братямъ Русинамъ, чтобы были дуже осторожны при закупованю машинъ. Найлѣпше буде, если возьмутъ зъ собою якого крайна, котрый на машинахъ розумѣе ся, нехай вѣдъ выбере, а то часомъ таке бувае, що купишь машину, котрабы повинна бути ужиточно кѣльканайцять лѣтъ, а она ледви выстарчатъ на два або три роки. Пишу сихъ пару словъ въ осторогу братямъ Русинамъ, чтобы не давали опущивати ся несовѣснымъ агентамъ и фабрикамъ, и не збогачали ихъ своими тяжко запрацьованими грошми, але

чтобы были осторожны и купували машины лишь тамъ, де можна добрый достати.

Василь Романюкъ.

Зъ Фредериктавнъ, Па.

Страйкъ почавъ ся въ Фредериктавнъ, Па, 30 Августа. 200 майнерѣвъ покинуло роботу, бо компанія дуже людей опущивала. Вага була попсута, у майнѣ много майнерѣвъ робило задармо. Якъ упало у плейзѣ камѣне а майнеръ казавъ басови, що не може дармо робити, то басъ ему повѣдавъ, що може свои тульцы зъ майны вынести, я маю доста майнерѣвъ. Потѣмъ одень майнеръ телефоновавъ до президента юніи и прийшовъ одень комитетовый. Майнеры хотѣли заложити юнію и поставити веймена на домѣ, але компанія не хоче на тое пристати. Майнеры хотѣли абы ся обтягало на офицѣ до юніи и на чеквеймена, але компанія не хоче того анѣ чути.

Вас. Молнаръ.

Glen Lyon, Pa.

Хвальна Редакціе! Помѣстѣть тыхъ пару рядкѣвъ, котрыми хочу подѣлити ся зъ читателями, якъ то я оглядавъ фарму.

Давно вже мавъ я на думцѣ купити собѣ фарму и поѣхавъ до Вирджиніи оглянути фармы. Дуже менѣ подобало ся гарне положене вирджинскихъ фармъ и выбраемъ собѣ одну, котру и купивемъ. Земля е тутъ урожайна и всю тутъ родить ся. Пшениця, овесъ, огѣрки, мельоны и всю друге. Картофлѣ бачивемъ дуже гарнй и родять ся два разы на рокъ. Тутъ кожый може далеко лекше выжити якъ при тяжкой майнерской працѣ.

Разомъ зѣ мною була тамъ панѣ Магдалина Серекѣва, котра такожъ выбрала собѣ фарму. Панѣ Серекѣва була дуже утѣшена великимъ урожаемъ пшесѣвъ, котрыхъ на одномъ акрѣ родить ся 80 бушлѣвъ. Теперь продае ся одень бушель по \$1.

При закуплению фармы помагавъ тамъ п. Jan Jelenek, зъ котрого услуги есьмо

дуже доволенъ и дякуемо ему.

Здоровимо читателѣвъ
Иванъ Кубасикъ,
Магдалина Серекѣ,
Glen Lyon, Pa.

Дорогі Земляки!

Браты Русины въ нашѣй рѣднѣй землицѣ галицкѣй, въ мѣстечку Копычинцахъ, пов. Гусятинъ будують „Народный Домъ“, независимый водъ нашихъ польскихъ опѣкунѣвъ. Будуюсь вѣдъ зъ даткѣвъ щирыхъ сыновъ Руси-Украины. Оденъ центъ даный водъ щирого сердца, се та капля воды, що впаде въ плодѣвиту землю. Насъ въ краю гнобила бѣда и голодъ, проте мы поѣшли зъ рѣдной землѣ за море, глѣдѣти лучшей долѣ. И декому усмѣхнулось щасте. А що роблять наші Браты що живутъ въ Галичинѣ? Они борють ся всѣми силами, чтобы не пасти въ польську неволю. Многй чеснй сыны Руси-Украины середъ кривды и наругъ водъ Ляхѣвъ, старають ся розбудити и просвѣтити сельскій людъ. Такъ въ Копычинцахъ загадали тамошній патриѣты выбудовати „Народный Домъ“, де бы можна радити и польщити долю бѣдного руського селянина. Паны и шляхта польська певно такому дѣлу не помогутъ, але ще старають ся всѣма силами зничити все що руське, щобъ бѣдный селянинъ бувъ и на дальше темнымъ, щобъ Ляхи могли зъ него скѣру дупити.

Проте взываю всѣхъ, кому на сердцю доля руського народа, хто зовесь щирый Русинъ-Украинець, хто має бодай троха любви до своей рѣдной землѣ, котру хочутъ зничити вороги наші; за котру то землю наші предки славно воювали и хто е щирый братъ, той певно не пожалуе одного долѣра або скѣлько зможе, и пошле на будову независимого Народного Дому въ Копычинцахъ.

Датки прошу высылати на руки: Др. Лука Сафянчукъ въ Копычинцахъ, Галичина.

Вашъ землякъ Максимъ Тритуцькый зъ Говилова.

Памятайте на „Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ“!

??? Хотите бути вылѣчені ???

Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

Спеціалістъ въ хоробахъ мужескихъ и жѣночыхъ. Бувъ довгий часъ практикантомъ при Нью-Йоркѣмъ университетѣ, студіювавъ практично при шпиталяхъ въ Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки практикувавъ много лѣтъ якъ лѣкарь въ Либанонѣ, Белвию и др.

Говорить по руски, польски, словенски, англійски и нѣмецки.

Ручитъ вылѣчить слабости: легкихъ, сердца, почокъ, желудка, боль головы, слабу память, пухленину, руматизмъ, рана, хоробы на шкѣрнѣ, чираки, вереды, боль горла, носа, ушей и очей, утрату мужеской силы и т. п.

Рѣбать всѣлякы операціи. Пишѣть до него о порадѣ а вѣдъ вамъ дастъ водповѣдь на всѣ ваші питаня.

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Часопис для руского народа въ
Америцѣ и оріантѣ „Р. Н. Союза“,
выходить шо тыждня въ Четверѣ
и коштує:

Въ Америцѣ на рѣкъ\$2.00
До старого краю на рѣкъ\$2.00
Въ Америцѣ на пѣвъ року\$1.00
До старого краю на пѣвъ року\$1.00

Оплачувати газету треба все-
гда зъ горы (напередѣ).

Грошъ треба посилати въ рѣжістрѣ-
ннѣхъ листѣхъ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моянъ ордеръ). Мо-
ney order, то є карточку, котру достанете
вѣдъ почтера або агента на експресовѣмъ
офисѣ, пошлѣть вамъ, бо безъ того мы не
годни грошей дѣстати.

Адресъ:

„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безименныхъ дописей не
принимается.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣ-
нити мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Замѣтки.

„Діти до пкїл! Гей Бра-
тя Чорнороби! А ну по на
перед! Покажіть но сьвіт-
ви свої діти. Покажіть, чи
они здатні тільки до ціпа,
до гравлѣ і формальського
бичівна, чи такожъ потра-
флять бути добрими учите-
лями, лікарями, адвокатами,
купцями, ремісниками, фа-
брикантами, старостами,
президентами, маршалками,
свѣщенниками, намісниками,
епископами і міністрами.
Ми віримо, що потра-
флять — і певно були би
ліпшими ніж діти ваших
„опікунів“. Тількиж віра
без діл, нюха табаки не
варта. Покажіть ділами! Хто
своеї дитини до школи еще
не має, най цильнує, щоби
другі післяли. Чи Гриньків,
чи Паньків, чи Марусин,
чи Катрусин, чи Ільчихи,
чи Костихи, те все пічїі
діти лиш Божі і наші, сер-
дечні діти Руси-України.
Наперед Братя лавою, як
за Богдана під Корсунем і
Пиливою! Що не здобули
славні діди арматами і са-
мопалами, се здобудуть вѣ-
ну наукою. Все одно яка:
Чи в ремеслѣ чи купецтві,
чи в гімназїі чи семинарії,
чи в иншій школі, аби лиш
добра наука. Наперед Бра-
тя! А Ви старші Братя да-
вайте провід молодшій бра-
тїї.“

Тими словами взыває Ру-
синѣвъ галицка часописъ
„Гайдамаки“, щобы посила-
ли дѣтей до школи. И мы
певні, що сей покликъ
„Гайдамаковъ“ якъ и дру-

гихъ галицкихъ часописей
не остане голосомъ вопїю-
щего во пустыни. Такъ бе-
дай бувало доси. Галицкій
Русинъ хочѣ бѣднѣй, хочѣ
деруть зъ него сему шкѣру
за податки та всякій другі
драчки, якось знаходивъ и
знаходити средства та спо-
сѣбъ и пхѣе дѣти до свѣ-
тла, посилає на науку. А
у насъ въ Америцѣ? У насъ
навіть тї Русины, що до-
бре ся мають, держать дѣ-
ти дома або посилають ихъ
до роботи вмѣсто дати имъ
хочѣ яку таку освѣту. Що
таке поступованє не може
вийти въ користь народови,
рѣчь певна. Найменше освѣ-
ченї людє всегда занима-
ють найнижше становище
въ суспѣльности, а наймен-
ше освѣченї народи му-
сять займати найнижше мѣ-
сце въ сѣмѣхъ народѣвъ. Тожѣ
если американскій Русины
будуть и надалѣше такъ бай-
душно вѣдносити ся до на-
уки своихъ дѣтей якъ доси,
они нѣякъ не поднесуть ся
выше, але противно впа-
дутъ ще бѣльше въ низъ.
Днесъ навіть Нїгры мають
свои знамениті школы и
институты; Гавайцѣ, Кубан-
цѣ и Филипинцѣ рѣвножѣ
не дармують, але громадно
горнуть ся у школы, якї
аистнууть на ихъ території.
Навіть вымираючі Індіан-
цы мають свои знамениті
школы, зъ котрыхъ одна,
що находится ся въ Кар-
лайлѣ, Па. недалеко Гарис-
бурга выхує рѣкъ-рѣчно
1000 индіанскихъ дѣтей
дѣвчатъ и хлопцѣвъ. Въ той
школѣ учать ихъ кромѣ на-
уки книжковой, о якій и
не снілось пересѣчноій рус-
кѣй дитинѣ, такожъ фар-
мерства, ковальства, слю-
сарства, друкарства, шев-
ства, столярства и всякихъ
другихъ ремеселъ. Такъ по-
ступають впередѣ другі
лудє, и то не бѣлы але чор-
ні, червоні, брунатні. О
бѣлыхъ анѣ не говоримо.

А тимчасомъ бѣлыі Ру-
синѣ игнорують те все, вдо-
воленный своею пиянкою,
пайнтою пива та сварнею
за вѣры и выхує свои
дѣти такъ якъ выхували
ихъ сему 30-50 лѣтъ на-
задъ и то не въ Америцѣ
а въ Галичинѣ або Угор-
щинѣ!

Пора отямитись. Пора
скинути зъ себе руску бай-
душнѣсть и взятисѣ до про-
свѣты енергично та щиро.
Инакше зѣйдемо и подѣ
взглядомъ умыслового роз-
вою, и подѣ взглядомъ мо-
ральнымъ, и подѣ взглядомъ
фізичнымъ и матеріальнымъ
до низшого степеня якъ тї
чорні, червоні, жовтї та
брунатні лудє, якихъ мы
днесъ дикими а бодай пѣв-
дикими называемо.

М. Лозинскій, молодой
рускій публіцистъ, котрого
деякі писаня звѣснї такожѣ
американскимъ Ру-
синамъ зѣ „Свободы“, вый-
шовъ пѣсля 3-мѣсячного
слѣдчого арешту на волю.
Польскій урядъ заарешту-
вавъ его безъ найменшой
причины, щобы зломити си-
ду свого молодого, але не-
безпечного, бо сильного и
завзятого ворога. Ну але
по трѣхъ мѣсяцяхъ держаня

его въ арештѣ мусѣвъ его
выпустити, бо не мѣгъ до-
казати ему жадной провини.
Польскій галицкїй порядки
зовсѣмъ не лѣпшї вѣдъ мо-
сковскихъ и еслибъ не ся
кулява конститутція, яка и-
стнує въ Австріи, то поль-
скій урядъ въ Галичинѣ ду-
шавъ бы мабуть Русинѣвъ
гѣрше якъ душитъ москов-
скій урядъ въ Росїи.

Послѣдними часами ца-
рославнї зачинають натя-
гати навіть „твердо-рус-
скихъ уніатовъ“, въ томъ
числѣ и о. Обухкевича.

Роля, яку о. Годобай вѣ-
догравъ въ Шамокинѣ, Па.
вказує якъ не можѣ лѣпше,
що треба вѣдъ него надѣя-
тисѣ, колибъ вѣнъ ставъ
греко-католицкимъ биску-
помъ. Тому бачнѣсть!

Зъ великой хмары малѣй
дощѣ. Минувшого тыждня
вѣдбувъ ся въ St. Louis,
Мо. такъ званий всеславян-
скій и журналистичный
зѣѣздъ. Докладного спра-
возданя зѣ зѣѣзду ще не
маємо, однакъ „Am. Slov.
Noviny“, часописъ прихил-
на зѣѣздови, доносить, що
першого дня на зѣѣздѣ було
лишь 21 делегатѣвъ и 36 го-
стей, мѣжъ котрыми було
12 попѣвъ. Заступленї бу-
ли рускїй москвофілы, Сло-
ваки, Хорваты, Поляки и
Чехи. За бесѣду розговор-
ну выбрали бесѣду сло-
вацку! Русины въ зѣѣздѣ
участї не брали задля при-
чинъ поданныхъ въ заявѣ
Головного Руского Народ-
ного Комітету, друкованѣй
въ минушомъ числѣ „Сво-
боды“. Заява ся зѣстала о-
голошена такожъ въ кѣль-
кохъ найповажнѣйшихъ ан-
глійскихъ часописяхъ — якъ
New York Herald и другї.

Айрискїй бискупъ хоче вхопити руску церковь.

Годобай ему помагає.

Планно похѣдывъ.

Минулого четверга скла-
лась въ Шамокинѣ, Па. цѣ-
кава подѣя. Сего дня рано
явивъ ся въ домѣ о. Кон-
станкевича апостольскій ві-
зитаторъ о. Годобай и жа-
давъ поясненя, на якѣй
пѣдставѣ помокиньска рус-
ка громада продала свою
церковь безъ вѣдома айри-
ского бискупа Шенагана.
(Шамокинцѣ, якъ звѣсно,
задумують будувати нову,
гарну, муровану церковь).
О. Годобай представивъ се-
бе якъ высланника апо-
стольского делегата въ Ва-
шингтонѣ. Отець Констан-
кевичъ вѣдловѣвъ о. Годо-
баєви, що шамокиньска рус-
ка церковь не належить нѣ
до бискупа Шенагана, нѣ
до апостольского делегата,
але до мѣсцевої руской
громады и що лишъ ся гро-
мада має право розпоря-
джати своимъ маеткомъ а
нѣхто другїй. О. Годобаєви
яко інтрузови казавъ о.
Констанкевичъ вынести ся
за дверѣ, що сей и зро-
бивъ. Цѣла визитаторска ві-
зита не трѣвала анѣ 5 мї-
нутъ! Треба знати, що о.
Годобай приѣхавъ до Ша-

мокинѣ, Па. ще днемъ пе-
редъ тимъ и почувавъ у
польского пѣспѣ зако-
пика Franciszkanina
księdza Ryszarda, звѣд-
ки рано удавъ ся на „вїзи-
тацію“ руской шамокинѣ-
ской парохїи. Оцѣсла хва-
ливъ ся о. Годобай передъ
репортерами, що его при-
слали зъ Раму, що вѣнъ
має подѣ своею юрисдик-
цієк 95 церкѣвъ и 82 по-
пѣвъ а 300.000 душъ. Все
повыше подаємо за англїй-
скою шамокиньскою часо-
писею „The Dispatch“ зъ
22 Септ. 1904 р., въ котрѣй
ся справа описана.

Що се значить?

Для Американцѣвъ вза-
галѣ ся подѣя се просто
цѣкава новинка, але для
американскихъ Русинѣвъ
греко-католицѣвъ она по-
винна мати трохи бѣльше
якъ перелетне значѣнє.

Недавнїй ще той часъ,
коли подѣ впливомъ розпо-
рядженъ Пропаганды для
Розширеня Вѣры дотыча-
чихъ греко-католицѣвъ въ
Сполученыхъ Державахъ,
Бразилїи и Канадѣ — роз-
крылись потрохи очи Ру-
синѣвъ греко-католицѣвъ и
они побачили, що римска
церковь хоче ихъ змести зъ
лици американской землѣ-
и зничити. Наслѣдкомъ
того бувъ зѣѣздъ въ Гарис-
бургу, Па., бувъ олифант-
скій процесъ, писанина по
часописяхъ, бесѣды на збо-
рахахъ, по церквахъ, мітин-
гахъ. Але зъ часомъ ся го-
рячка проминула. Змѣни-
лись обставины, олифант-
скїй процесъ, въ першѣй
инстанціи (якъ и можна
було надѣятисѣ), скѣнчивъ
ся вырокомъ въ корысть
римской церкви — ну и
все притихло, заснуло. Не
заснула лишъ римска цер-
ковь, що зъ желѣзною кон-
секвенцією намагаєсь зни-
щити греко-католиц-
ку церковь въ Амери-
цѣ, зробити еѣ складовою
своею частїю. Доказомъ се-
го, кромѣ подѣѣ, яка лу-
чалась свого часу зъ уль-
тра-католикомъ о. Лаври-
шиномъ въ Шенандорѣ, Па.,
є власне выше описана
шамокиньска исторїя. По-
мимо сего, що шамокинѣ-
ска громада має въ своимъ
чартерѣ такїй знаменитый
параграфъ, „що всякимъ ру-
хомымъ и нерухомымъ еѣ
маеткомъ мають заряджу-
вати цивільні члены гро-
мады або урядники ними
выбранї, зъ котрыхъ бѣль-
шѣсть мусять становити
свѣтскїй людє“, — помимо
сего кажемо, римо-като-
лицка церковь зъ безлич-
ностїю замаскованого опри-
пка кладе въ бѣлыі день
свою руку на маетокъ сєй
парохїи, хоче собѣ его при-
власити. Чи є де примѣръ
бѣльшой безличности въ
цивилізованомъ свѣтѣ? Лю-
де, працюють, гарують,
складають кроваво заробле-
нїй грѣшь — центъ до
цента на славу Богу и
своѣй пожитокъ — ажъ тутъ
приходить римска церковь
и каже: га-говъ, се не твое
а мое добро, а тобѣ до нь-
ого засѣ!

На видѣ такого поступо-
ваня, на такїй розбѣй на

гладкѣй дорожѣ, здає ся по-
виненъ бы обурити ся кож-
дїй не то греко-католикъ,
але навіть кождїй чесный
чоловѣкъ у котрого є хочѣбы
крихѣтка почутя справе-
дливости. Та на жалѣ такъ
не є. На жалѣ мѣжъ амери-
канскими Русинами греко-
католиками такъ закамѣнѣло
серце, що не обурюють ся
такими рѣчами, они не вѣд-
повѣдають на такї напады
а зъ спокоемъ гѣднымъ
лѣпшой справы пригляда-
ють ся якъ чорный вам-
пиръ высисає кровь зъ их-
нього сердца! До своего чо-
ловѣка то они вѣдвѣжнї.
На своего они сейчасъ ки-
нуть ся и зъ языкомъ и
зъ кулаками а навіть лїн-
чувати готовї, если той
своѣй звѣжити ся писати
фонетикою, або скаже яке
вѣольнѣйше слово. Такїй у
нихъ вже и зрадникъ и ра-
дикаль и безбожникъ и со-
ціялисть и анархистъ и все,
все, що тѣлько ихъ бѣдна
фантазія придумати може.
Своихъ людєй критикувати,
осуждувати, ганьбити, по-
тупляти, нищити знають —
але чужихъ, навіть тыхъ,
що пїють ихъ кровь, що за-
ходять ся коло знищеня
таки самого ихъ истнованя
— Русинѣ боить ся, кланя-
єсь имъ и руки ихъ цѣлує.

Оякже ще довго вы Руси-
ны греко-католики будете
рабами у сѣмъ вѣольномъ кра-
ю? Якъ довго ще будете
рѣвнодушно дивитисѣ на
свою повѣльну загибѣль?

Тахъ и слѣпнїй днесъ ба-
чить, що римска церковь
хоче захопати вашї цер-
ковнї маетки у свои руки,
а тимъ самимъ и васъ. Хо-
че при помочи вашихъ ма-
етковъ закувати васъ въ
неволю и заслѣпити вашї
очи при помочи не тепе-
рѣшнѣхъ але будучихъ,
нею самою выхованыхъ и
выкроплєныхъ своихъ по-
слушниковъ попѣвъ. Часъ
той вже недалекїй. Римска
церковь иде крокъ за кро-
комъ до сєй цѣли. А що
тодѣ буде? Де тодѣ подѣють
ся вашї народнї святощѣ,
вашї рускї звѣчаѣ, ваша
рѣдна мова? Не буде для
неѣ мѣсця у вашихъ шко-
лахъ, нѣ у храмахъ бо-
жихъ.

На ихъ мѣсце запанує
мова англійска, а мѣсце
свѣщенниковъ зъ родинами,
мѣсце тихъ, що розу-
мѣють васъ, що знають
вашї радощѣ и болѣ зай-
мутъ айрискїй прихвостнїй
або такїй самїй Айришѣ.

Тожѣ до дѣла поки часъ!
Сли хочете ухоронитисѣ
передъ вѣльзливостїю айри-
скихъ бискупѣвъ — то му-
сите се зробити лишъ при
помочи свѣтского права.
Свѣтске право мусить рѣ-
шити, що айрискїй би-
скупъ хочѣбы мавъ власть
надѣ, попомъ, не має вла-
сти надѣ церковнымъ ма-
еткомъ. Що таке рѣшенє
дуже правдоподобнѣе, про-
се запевняли насъ адвока-
ты, котрымъ знає ся спра-
ва. Еслибъ таке рѣшенє
найвысшого суда выйшло,
тогдѣ оно булобъ важнѣе
для всѣхъ греко-католиц-
кихъ церкѣвъ, бо рѣшенє
найвысшого суда майже
рѣвне законови.

О таке рѣшенє понав-
нї-бѣ Русины греко-като-
лики постаратисѣ якъ най-
скорше, а се могутъ дуже
легко зробити вѣдкликую-
чисѣ въ справѣ олифант-
скѣй до найвысшого суда,
бо въ згаданѣй справѣ те
саме питанє було до рѣ-
шеня. Еслибъ таке рѣшенє
вийшло, рускїй греко-като-
лицкїй громады булибъ
вѣольнї вѣдѣ вѣльзливости
айрискихъ бискупѣвъ и
принимали бы лишъ такихъ
свѣщенниковъ на свои па-
рохїи, якихъ бы самї хо-
тѣли а жадець айрискїй
бискупъ нѣ Годобай не ва-
живъ бы ся тогды пхати
до нихъ своего носа або пи-
тати на якѣй пѣдставѣ они
се або те зробили зѣ сво-
имъ маеткомъ.

Що чувати въ свѣтѣ.

КОРОНАЦІЯ КОРОЛЯ
СЕРБСЬКОГО ПЕТРА І.

Дня 21 вересня вѣдбуло
ся коронованє сербского
короля Петра Караджордже-
вича, котрый засѣвъ коро-
лѣвскїй престолъ по замор-
дованю короля Александра.
Не було жадныхъ ворожихъ
демонстрацій анѣ не було
жадныхъ змаганъ выконати
заговоры на жите нового
короля. Середъ великой па-
рады, салвъ пушокъ, ор-
кестръ, удекорованъ мѣста
и церковныхъ церемонїй,
трагїчний конецъ Алексан-
дра пѣйшовъ въ забутє. Ве-
личавый похѣдъ коронацій-
нїй середъ гуку пушокъ,
зѣ королемъ Петромъ, ко-
трый сидѣвъ на бѣломъ ко-
ни, станувъ о годнѣ 8-ѣй
рано передъ катедральною
церквою. Тамъ ожидали вже
короля представителѣ чу-
жихъ державъ, мїністры и
другї високо поставленї
личности. Коли король вѣсту-
пивъ до церкви, удѣливъ
йому благословєня митро-
политъ въ товариствѣ мно-
гихъ епископѣвъ. По вѣд-
спѣваню пѣснѣ „Дяка То-
бѣ о Боже!“ вручили коро-
леви мїністры корону и дру-
гї вѣдзники королѣвскїй.
Король поцѣлувавъ корону
и вложивъ собѣ на голову,
вѣдтакъ надягнувъ на себе
коронаційный орнатъ. Въ
той хвилѣ загремѣло 101
выстрѣловъ пушочныхъ, ко-
трї звѣстили народѣвъ, що
коронація короля Петра І.
вже вѣдбула ся. Цѣла та
церемонїя трѣвала три го-
дины. Въ кѣнци подѣисавъ
король актъ коронаційный
при чѣмъ були свѣдками
мїністры и другї вельможѣ.
Вѣдтакъ въ коронаційныхъ
ризахъ выйшовъ король зъ
церкви, вѣѣвъ на коня и
середъ тысячѣвъ зѣбранныхъ
людєй поѣхавъ до королѣв-
ской палаты. На кожѣмъ
кроцѣ народъ робивъ йому
великї оваціи. Въ палатѣ,
сидячому на престолѣ ко-
ролеви складали чолобите,
доказы вѣрности, предста-
вителѣ рѣжныхъ станѣвъ и
рѣжныхъ державъ. Предста-
вителямъ чужихъ державъ
пороздававъ король Петро
ордеры а американскому
консулеви, котрый ордеру
не приймавъ, давъ король
свою фотографїю.

Величава церемонія коронації закончилась королівським піром.

НА ВОЛИНИ в Ровні прийшло до протигидівських заворушень. Много осіб ранених, склепи зрабовані. В той самий час прийшло також до заворушень проти жидів в Смедь, киевської губернії, де зовозвано аж військо. 98 домів і 145 склепів зрабовано, військо ужило оружя і много осіб тяжко зранило. Велике число ворохобників востало арештоване. Заворушення тривали два дні, 4. и 5. вересня.

ВНУТРІШНІЙ економічний відносини в Росії суть досить добрі. Урожай в цільній державі, з виїмкою кількох повітів був дуже добрий. В цільній державі відчуває ся великий брак робітника польного. Многі фабричні робітники м'їський йдуть до своїх сіл і там за високу зарплату працюють на полі. З війною народ цільковито не симпатизує і бачить в ній кару Божу. По скінченню війни очікують в цільній Росії великих переворотів.

РОСІЙСЬКИЙ міністер справ внїшніх Лямсдорф, заявив консулеві Спол. Держав в Петербурзі, що живність на нектральних кораблях для приватних осіб в Японії не є контрабандою воєнною. На той підстав всі кораблі, котрі знаходять ся в руках Росіян як такі що везли контрабанду, зостали випущені на волю.

ДНЯ 22. с. м. на переходині улиці в Одесі шефа поліції Найдгарда, стрілив з револьвера якийсь молодий чоловік. Куля не трафила Найдгарда. Злочинця зловила поліція.

В РИМІ дня 19 вересня прийшло до великих уличних демонстрацій. 10.000 робітників зобралось на площі щоби запротестувати проти уживання війська до успокоєння поривджених робітників. Соціаліст Феррі вголосив горячу промову до зібраних. Улиці доколя місяця зобрані були обсажені військом. Стояли там також відділи артилерії. Демонстранти хотіли дістати ся до середмістя, однак через атаки кавалерії зостали розпорошені і кількадеся осіб зостало тяжко ранених.

У всіх більших містах Італії страйкують робітники і роблять демонстрації. Поважний заворушення, в котрих прийшло до бійки між військом і робітниками були в Ліворні, Палермі, Генуї, Турині і многих других.

ПРИЧИНОЮ р'язні 10 місіонерів в німецькій Новій Гвінеї було се, що місіонери вплинули на ряд, щоби на силу зав'язав одно-

женство серед тамошних мешканців. Місіонери вказували правительству людей, котрі мали по кілька жінкок і заповняли ними в'язницю. Се нагальне поступоване місіонерів не подобало ся Гвінейцям і, щоби позбутися їх раз на все, вимордували їх.

17 вересня напало 300 арабських жовнярів на пристань Сальоніки і Базарь і зачали рабувати. Військо турецьке не могло дати собі ради. Правительство виділяло большу силу війська, котре є вже на дорозі до Сальоніки.

Війна на далекім Сході.

Телеграми.

Петербург 19. Ген. Ренненкампф і Самсонов досліджують терен коло Мукдену. Підчас того прийшло до завязаних борб з Японцями в котрих Росіян понесли значні шкоди. Ген. Ренненкампф вже выздоровів з рани і обняв провод над війською. Хоч під Мукденом має Куропаткин досить війська, щоби мог ставити опір Японцям, однак битви він там поки що не прийме, але на случай потреби цюфне ся дальше на півночі.

Берлін 19. Війська японські посувають ся наперед широким фронтом. Л'їве крило опирає ся о річку Ліао, праве крило сягає аж до гори Фузань.

Мукден 19. Тут все спокійно, але в Сіншінтіні 35 миль на захід від Мукдену очікують битви.

Лондон 19. Насп'їлатуть неоповіщення телеграми, що ген. Мищенко, командант всхідної бригади козаків зостав забитий.

Токіо 19. Сильний відділ Росіян по полудні дня 18 вересня зробив випад з Порту Артура і заняв форт Іценшань, котрий недавно тому заняли Японці. Битва тривала кілька годин, а в кінці зостали Росіян відперті з великими стратами.

Петербург 19. За порадкою своїх військових до радників, видав цар російський розказ утворити другу манджурську армію. Она буде утворена з тих військ, що тепер суть в дорозі на поле війни а командантом їх буде ген. Л'їневич. Ген. Куропаткин буде начальним вождем обох армій.

Шангай 20. Японське сухопутне військо рівночасно з флотою заатакувало Порт Артура від сторони моря і суші. Атак тривав до самої ночі. З виходом сонця розпочав ся штурм на ново.

Петербург 20. Увага цільної Росії звернена тепер на Порт Артура, бо всі телеграми з поля війни приносять запевнюючий відомости, що всі японські війська під Портом Артура предиринили генеральні атаки на сю кр'їсть. Справді послідня телеграма ген. Стеселя доносила, що атак Японців відпер-

тий, однак всеж таки при завязаності Японців можна над'їяти ся, що місце се кожної хвилі упаде. Князь Радивиль доносить з Чіфу, що Японцям прибувають по раз то свіжі підмоги, котрі достають ся через Порт Дальний. Ц'їла Росія очідає з великим напруженем свіжих відомостей з обложеної твердині. Страшне положене Росіян в Порті Артура, представлено кн. Радивильом, тронуло всіх до глибини серця.

Петербург 20. Ген. Курокі, не натрафивши на жаден опір, перейшов з своєю армією р'їку Гунь, і тепер ц'їла японська армія посуває ся до Мукдену.

Петербург 20. Розійшла ся тут поголоска, що ген. Орлов, через котрого непослух Росіян зостали відобрав собі вистр'їлом з револьвера жите. Поголоска та о казує ся неправдою, бо ген. Орлов живе, і старає ся при першій нагоді блуд свій поправити.

Париж 21. Головна японська армія під проводом ген. Курокі з двома дивізіями стоить коло Сінтай 22 миль на полудневий схід від Мукдену. Над рікою Гунь, котре д'їлить об'ї ворожій армії, мабут прийде до великої битви.

Петербург 21. Після донесення ген. Куропаткина, ситуація на фронті є поки що не змінена. Атак Курокого на російське крило коло прор'їзу Да зостав відпертий. Відомість, що ген. Курокі перейшов з війською р'їку Гунь, є неправдива.

Токіо 21. Загальне є тут переконане, що під Мукденом прийде в коротком часі до кровавих битв. Ген. Куропаткин робить всякі приготування щоби р'їшучо оперти ся сил'ї японської, і не уступити ся з Мукдену. В той ц'їли, в горячковий спосіб сиплять під Мукденом шанці і окопи.

Хоч Куропаткин розпоряджає величезною силою, однак многи суть тої гадки що прор'їз Тіє є далеко догоднійше положене для російської армії, чим Мукден, однак розходять ся тут передовсім о утрату так важного міста як Мукден, котребы мус'їло упасти в руки ворожих Японців, елиби Росіян поставили боронити ся в прор'їзі Те. Об'ї армії тепер вже ц'їлковито випочали по невгодинах, якій зазнали підчас битви під Ліао-Янгом і підчас утечі до Мукдена і погоні. Пора дощова устала, дороги вже майже повисхали, і Японці на правляють чим скорше жел'їзницю. Уже минуло три неділі від битви під Ліао-Янгом і весь той час ужили об'ї армії для відпочинку війська, для скр'їплення свого війська свіжими силами і для доел'їдження сили і оборотів неприятеля. Як видно з

рухів Японців, они стремять до занятя Мукдена, щоби там могли перезимувати своє військо. В конечности мус'їлиб зиму перевезти в Ліао-Янгу, однак місце се є за мале і недогдне. В Манджурії панують дуже остр'ї зими, морози доходять нераз до 40 степенів Фаренгайта. Мимо того однак війна перетягне ся і через зиму, елиби удасть ся Японцям здобути Мукден. Проте в жаден спосіб не повинен Куропаткин допустити до того, щоби Японці заняли Мукден, місце важне не лиш зов'язковим стратегічних але і політичних.

Шангай 21. Російська флота, котре стоить в Порті Артура, є приготовлена еще в той тижню опустити залив Порту Артура і передерти ся через японську флоту, щоби найти захист в порті Тсінгавай, котрий належить до Німеччини.

Берлін 22. Вина за невдачу під Ліао-Янгом впала на Орлова, але і на нам'їтника Алексієва. Р'їч мала ся так. Алексієв задержав без потреби ген. Орлова коло себе аж до 1 вересня. Того дня пустились Орлов на поле битви не маючи понятя о ситуації. Ген. Самсонов як рангою низший віддав своє військо під розкази Орлова і повторив йому розказ Куропаткина, що за всяку ц'їну має заняті копанні, якій там находили ся. Нагло почув Орлов стр'їлянину, поспішив там чим скорше з війською. Тимчасом ген. Курокі заатакував Самсонова і окружив л'їве крило російської армії. Се було причиною поразки Росіян під Ліао-Янгом.

Петербург 21. Ген. инспектор артилерії іменований великий князь Сергій Михайлович. Має се бути оден з найзнаменитших російських офіцерів від артилерії. — Окрім двох вже змобілізованих корпусів війська, має наступити в найкоротшом часі мобілізація еще с'їмох нових корпусів.

Петербург 22. Операція гоєний Японців коло Мукдена дуже скоро розвивають ся. Японська армія посуває ся на півночі коло Бентсатутее. Непередь висунені японські відділи намагались заняті прор'їз Кав'ї Тав'ї, натрапили однак на великий опір Росіян. Всі дороги ведучі до Мукдену обсадив Куропаткин сильними відділами війська. Всі обороти Росіян і Японців розвивають ся около Фузань. Здасть ся, що радше там прийде до великої битви.

Мукден 23. В околиці Фушунь в віддалено 30 миль від того міста, кожної хвилі очікують битви.

Петербург 22. Очима стремять до того, щоби присилувати Росіян до опущення Мукдена.

Петербург 22. Після урядових обчислень, стра-

тили Росіян в битві під Ліао-Янгом 1810 осіб забитих, 10.811 ранених і 1212 затрачених. Офіцир'їв згинуло 54, а 252 ранених. П'ятеро офіцир'їв деє згинуло. Двох генерал'їв згинуло, а трох зостало ранених.

Токіо 22. По завязаних борбах під Портом Артура, заняли Японці дві позиції, котрі домінують над Портом Артура. З тих місць дуже легко можна стр'їлювати саме місце. Многі фахові люде говорять, що аж тепер коли Японці стали панамі тих позицій, остаточно здобудуть Порт Артура.

Петербург 23. Ген. Сахаров телеграфує, що війська японські посувають ся з Бентсатутее до села Фу, котре лежить на схід від Мукдена. В Китаю побоюють ся, що прийде до битви на місці королівських гробів Манджурської династії. Японці заходять ся, обійти л'їве крило армії Куропаткина.

Токіо 23. Урядова депеша доносить, що недалеко місцевостей Телінг'ї і Санлунгку, 60 миль на півночний схід від Ліао-Янгу прийшло до завязаних борб. Депеша ся звучить: Наш відділ вирушив 20 с. м. через Гейнючанг'ї і заатакував неприятеля. Росіян мали одну компанію війська п'їшого і дещо кавалерії коло Телінг'ї і оден баталіон п'їхоти, 500 їздців і 6 армат коло Санлунгку. Росіян зостали побиті і мус'їли цюфнутися, стративши 19 забитих. Страти наш дуже незначні.

Петербург 23. Дуже важні операції воєний Японців коло Мукдену ведуть не до великої битви, але скінчат ся лиш на поминших битвах передних сторож обох армій. Ген. Сахаров доносить що японська армія посуває ся до прор'їзу Фу, котрий є віддалений від Мукдена 6 миль і лежить по л'ївом березі р'їки Гунь. В той місяці р'їка є недуже глибока, і правдоподобно в той місяці переправити ся японська армія. Елиби удасть ся Японцям заняті сильне становище коло прор'їзу Фу, тогді позиція Куропаткина в Мукдені стане ся непевною, позаяк Японці будуть в можности, загрозити з відтам російській б'їчній сторожі і зв'язи між поодинокими відділами. Як доносять, армія російська, на полудне від Мукдена, складає ся лиш з одного корпусу, котрий становить лиш передню сторожу а не має спинювати походу Японців на перед. 16

Мукден 23. В Мукдені уживають Росіян воздушних балонів, щоби відслідити позиції і обороти Японців. Японські обороти суть закриті так сильним перстенем передної сторожі, що годі познати які суть пляни Оямы. Догадують ся, що японська армія розд'їлена на чотири відділи, різними до-

рогами зміряє до Мукдену. Армії ген. Оку і Нодзу суть найблизше від Мукдену, проте посувають ся они наперед дуже поволі щоби дати час армії Курокого і четвертій армії, котрі суть дуже віддалені, аби разом і в той самий час всі ті чотири армії зійшли ся під Мукденом. Тимчасом опановують ген. Оку і Нодзу жел'їзницю. Погода в Мукдені гарна, що є дуже на руку Японцям.

Лондон 23. Російські агенти заходять ся всіма силами закупити в Ліверпулі угля для Владивостока. Углевій фірми держать ся досить здалека від тої пропозиції, однак кілька кораблів зостало вже відсланих. Подають пристань Гонконг як місце призначення для тих кораблів з углем.

Петербург 28. Мобілізація в Одесі покінчена. Б'їльше як половина покликаних до війська жидів відтягнула ся від служби в сей спосіб, що або виїхали за границю, або переселили ся в такі провінції, де нема мобілізації. В повіті одеском покликано 17.000 резервістів, з чого не ставило ся 4000 жидів і 800 христ'їан. М'їсяця бракуючи жидів заповнено Христ'їанами. Мобілізація в Єкатеринославск довела до заворушень. П'яні резервісти нищили і рабували склепи і приватні мешкання. Ворохобників поарештовано.

Адреси визначніших руских часописів в старім краю.

- „Буковина“ (3 рази тижнево) \$4.00 на рік, ул. Петровича ч. 2. Чернівці, Bukovina, Austria.
- „Воля“ (соціаліст. тижневик) \$1.00 на рік, ул. Ліндога ч. 8. Львів, Galicia, Austria.
- „Гайдамаки“ (тижневик) \$2.00 на рік, ул. Баторія ч. 24. Львів.
- „Дзвінок“ (для дітей, 2 рази на місяць) \$1.50 на рік, пл. Стр'їлеца ч. 6. Львів.
- „Діло“ (дзвіник), \$10.00 на рік, ул. Баторія ч. 24. Львів.
- „Жома“ (гумористичн., два рази на місяць) \$2.00 на рік, ул. Соб'їщини ч. 8. Львів.
- „Літ. Наук. Вістник“ (раз на місяць) \$4.50 на рік, ул. Чарнецького 26. Львів.
- „Новий Громадський Голос“ (2 рази на місяць) \$1.00 на рік, ул. Чарнецького 26. Львів.
- „Поступ“ (тижневик) \$1.50 на рік, Коломыя, Народний Дом І. пов., Galicia, Austria.
- „Промінь“ (2 рази на місяць) \$1.50 на рік, Вашківці н. Ч. Bukovina, Austria.
- „Русь“ (дзвіник) \$8.00 на рік, пл. Домбровського ч. 1. Львів.
- „Ruthenische Revue“ (2 рази на місяць) \$1.50 на рік, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.
- „Свобода“ (тижневик) \$1.00 на рік, ул. Баторія 24. Львів.

ЕСЛИ на якійсь плейз'ї вас є 10 до 15 Русинів а хот'їли б'їте приступити до Союзу, то залож'їте собі маленьке братство і напиш'їте про се головному представителю Konst. Kyrgyz, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а він вам дасть близкія поясненя і пришле потрібні р'їчн.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
предсѣдатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРПОНЬ,
касиръ } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Мѣсто-предсѣдателя.....С. Митренко
OLYRHANT, PA.

Заст. секретаря.....Йос. Куляничий
BALTIMORE, M. D.

Заст. касиръ.....А. Янковичъ
MC ADOO, PA.

Радий:
А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauger, Pa.
Няк. Дембачий.....Mahanoj Plane, Pa.
К. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Париланъ.....New York City.

Ихъ заступники:
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.
Ив. Посыпанко.....Mc ADOO, PA.
Няк. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольная комісія:
О. А. Улидний.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організаторъ:
о. Н. Подгорский, box 31, Jersey City, N. J.

За 70 центовъ на мѣсяць
Союзъ платитъ 600 долла-
ровъ посмертного за мужа,
а 300 долларовъ за жену и
другіе запомоги въ разѣ ин-
шихъ несчастныхъ випад-
ковъ.

Въ Союзѣ можете убеспе-
чити вашъ дѣти за та-
ншій грошъ якъ де инде
а посмертне за нихъ до-
станете больше якъ де
инде.

ОГОЛОШЕНЕ.

ВН. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ
запомнати, що грошъ на-
лежачій до Р. Н. Союза вы-
писуе ся на имя: Alex Shar-
phon, treas., Shamokin, Pa.,
а не на мое имя, только тѣ
моні ордеры и чеки выпи-
саны на имя Alex Sharphon
засылите престо до мене
а я самъ водошлю до каси-
ера.

Пригадую § 9 статуту „Союза“,
на подставѣ котораго члены
приступающі до „Союза“ а мающі
выше 40 лѣтъ мають до трехъ
мѣсяцѣвъ по вступленію предложить
менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

Ч. 304. КВИТЪ \$200.00
на двѣста долларовъ, котрі Анна
Прешлякъ отримала яко посмертну
запомогу по братѣ Михайлѣ зъ го-
ловной касы Р. Н. Союза въ А-
мерицѣ.
Pittsburg, Pa., 8. Серпня, 1904.

Анна Прешлякъ,
Свѣдкы { Тимот. Стефановичъ,
Иванъ Миськовъ.

Ч. 411. КВИТЪ \$21.00
на двѣдцать одинъ долларъ, ко-
три Андрей Живѣцкій отримавъ
яко посмертну запомогу по донцѣ
Маріѣ зъ головной касы Р. Н. Союза
въ Америцѣ.
Glen Lyon, Pa. дня.....1904.

Андрей Живѣцкій,
Свѣдкы { Алекс. Криликовский,
Йос. Волянский.
Микита Сѣйчакъ, предс.
Павло Капещъ, секретарь.

Ч. 417. КВИТЪ \$300.00
на три сто долларовъ, котрі п. Ми-
хайло Няхай отримавъ яко посмерт-
ну запомогу по жинѣ Матронѣ зъ
головной касы Р. Н. Союза въ
Америцѣ.
Yonkers, N. Y. дня.....1904.

Михайло Няхай,
Свѣдкы { Авксентій Телепъ,
о. Тимкевичъ.
О. Вариха, предс.
о. Тимкевичъ, секретарь

Рухъ

въ водѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинѣвъ, що
братство св. Апост. Андрея Перво-
званного, водѣлъ 66 Р. Н. Союза
въ Нью-Йорку (гора мѣста) водбу-
ває свои мѣтини все въ недѣлю
по першомъ каждого мѣсяця въ
гали п. Fialy, 1341 Ave A. a
годинѣ шестой вечеръ. Тожъ кож-
дый чесный Русинъ повиненъ при-
йти и вписати ся въ члены того
братства. Платитъ ся 50 цт. мѣ-
сячно, а за то побирае членъ 5
долларѣвъ тыжнево въ разѣ слабо-
сти, посмертне и иншии запомоги
въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:

Пырко Григорій, предс.,
Зятякъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касиръ. 304

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Дасмо до вѣдомости Русинамъ въ
околицѣ McAdoo, Pa., що брат-
ство Покрова Пр. Богород. въ Мак-
еду, Па., водѣлъ Союза 7, буде
принимати новыхъ членѣвъ за зни-
жене вступне въ мѣсяцѣ Септем-
бру и Октобру; послѣ новыхъ ста-
тутѣвъ до Р. Н. Союза, а до брат-
ства задармо безъ жадного
вступного.

Иванъ Посыпанко, предсѣд.,
Дмитро Капитула, секрет.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

товариства „Зорѣ“ и Р. Н. Союза,
вод. 69, водбуде ся дня 1-го О-
ктобра 1904 въ гали ч. 46, Ave.
A. въ New York-y, o годинѣ
8-ой вечеромъ. На томъ мѣтинѣ
буде здавати старій урядъ справо-
здане зъ свои дѣяльности и буде
ся выбирати новый урядъ на на-
ступающій рѣкъ. При томъ буде
ся принимати новыхъ членѣвъ до тов.
„Зорѣ“ и до Р. Н. Союза за вступ-
нымъ.

КОМИТЕТЪ:

М. Тарновскій, предс.,
А. Корпанъ, касиръ,
І. Шкрибайло, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ дооколичныхъ членѣвъ на-
лежачихъ до братства св. Йоана Хре-
стителя, вод. 48 Р. Н. Союза въ
McKeesport, Pa., що водбуде
ся триквартальный мѣтингъ въ не-
дѣлю по першомъ се, е 2 Октобра
1904, въ гали подѣ церковю. На
томъ мѣтинѣ будутъ водчитані до-
ходы и розходы братскы. Просимо
всѣхъ честныхъ членѣвъ и братѣвъ,
щобы ся численно явили и выров-
няли свои задолжности.

П. Фринцко, предсѣдатель,
Т. Каськовъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. О. Николай, водѣлъ 63 въ
Фордъ Ситі, Па., вызвае всѣхъ
своихъ членѣвъ, котрі розкинені
по другихъ мѣсцевостяхъ и мѣс-
цевыхъ, щобы ся зойшли на рѣч-
ный мѣтингъ, котрый водбуде ся
дня 22-го Октобра на шестой ули-
ци. На томъ мѣтинѣ буде ся вы-
бирати новый урядъ. Просимо та-
кожъ контрольную комісію пп. Бер-
дель и Голізану, щобы прибули на
той мѣтингъ, бо треба здати ра-
хунокъ зъ цѣлого року. Кождый
мае явити ся подѣ карю 50 цен-
товъ o годинѣ повѣ до другою коло
русской церкви.

Андр. Бобакъ, предсѣд.,
Семанъ Баль, секретарь,
Ант. Шестахъ, касиръ,

ПЕРЕПИСКА.

Пов. К. и М. въ Филадельфій,
Па. Въ словѣ Любѣвъ пише
ся послѣ етимологичной право-
писи на кѣнци ѣ а не ѣ.

Дописъ

Зъ Desloge, Mo.

Зо всѣхъ сторѣвъ читае-
мо дописи въ нашѣй Свобо-
дѣ, а водѣ насъ рѣдко тра-
фляе ся абы хто що напи-
савъ а есть насъ досытъ ве-
лике число Русинѣвъ въ
St. Francois, Mo. Всѣ ро-
бимо въ майнахъ оловя-
ныхъ. Однй роблятъ въ Бонъ
Теръ, другій въ Десладжъ,
третій роблятъ въ Ст. Фран-
соа. Разъ на мѣсяцъ при-
ѣздитъ до насъ о. Чаплин-
скій зъ St. Louis, Mo. за
що ему складаемо сердечну
подяку. Маемо Братство
св. Й. Хр. заложене 6 Ок-
тобра 1901 року. Братство
наше належитъ до Р. Н.
Союза и числитъ до 60 чле-
новъ. Водѣ заложена Брат-
ства до теперъ наше Брат-
ство могло числити два ра-
зы только членѣвъ и боль-
ше, але щожъ, коли нашѣ
люде не тримають ся ед-
ности, дають ся туманити.
На нашихъ плейзахъ есть
такжъ Общество Р. Бр., ба
не одно але два. Може
быстѣ повѣли любіи читате-
лѣ, що се суть якій люде
мѣшані зъ Росіи а я скажу,
що они суть зъ Лемков-
щины, зъ одного повѣту, а
еще лѣпше зъ одного се-
ла. Чи то добре? Якъ бы
то було прекрасно, щобы
мы ся тримали всѣ разомъ,
жили въ згодѣ, могли быс-
мо мати одно велике Брат-
ство якъ бысмы стали всѣ
въ одинаковыхъ водзнакахъ
чи то на якій празникъ
въ Храмѣ Божомъ (правда,
не маемо своего, але маемо
позволено водѣ бискупа до
католицкого) чи де инде,
тобы насъ другі народы
почитали за чесныхъ людей,
що мы якъ разомъ робимо,
такъ и въ згодѣ живемо и
належимо всѣ до одной ор-
ганізаціи. А наша родина,
нашѣ сусѣды въ старѣмъ
краю тѣшили бы ся тымъ,
що мы въ старѣмъ краю ся
шанували и ту въ Америцѣ
такъ само.

О. Чаплинскій зъ St. Louis
радо бы до насъ приѣздивъ
и не въ одномъ мѣсци бы
ся нами похваливъ, що мае
чесну и уцтыву парафію въ
Desloge, Mo. Робитъ ту та-
кожъ много Русинѣвъ водѣ
Дрогобыча и водѣ Самбора.
До братства не приступа-
ють, бо они не розумѣють,
що то есть. Если запитати
котрого, чому до братства
не приступити, то заразъ
дѣстане водповѣдь, „а на
що я тамъ маю платити?“
Всего только одинъ есть въ
братствѣ, братъ Иванъ Гу-
рій. Вонъ приходитъ каждо-
го разу на мѣтингъ и видить,
якъ ся выплачуе подпора,
то вонъ не жалуе тыхъ па-
ру центѣвъ що платитъ, бо
уже знае, що то есть наша
помѣчь.

Много есть людей неро-
зумныхъ, скупыхъ, що имъ
жалъ того цента. Они собѣ
думаютъ, я здоровъ, я собѣ
зараблю пару сотокъ доля-
ровъ и подѣ до краю. Они
не знаютъ собѣ розмислити,
що если бы яке нещасте
пришло на нихъ, зѣста-
нутъ безъ поратунку. Мно-
го есть рѣжныхъ випадковъ.
Неодень есть, що вонъ зѣ
своей легкой мысли высту-

пае зѣ братства а не о дов-
гѣ часѣ повѣдають тамъ
того и того потовкло, якъ
ся трафило и теперъ 13.
септемб., що фаеръ потовкѣ
Антоня Макуха зъ Мысцовы
пов. Кросно, Гал. Вонъ та-
кожъ належавъ до братства
а выступивъ. Другій выпад-
окъ зѣ того самого села.
Семанъ Тирпакъ якъ приѣ-
шовъ зѣ краю, то неодовгий
часъ вступивъ до братства
и плативъ закимъ му не
прийшла жена зѣ краю, а
скоро прийшла жена, вонъ
выступивъ зѣ братства, не
тримавъ ся своего розуму.
Вонъ жены послушавъ, она
му не казала платити, що
то шкода тыхъ грошей \$1
20 цнт. на мѣсяцъ. Такъ
зачали вже тѣ грошѣ вод-
кладати, але не довго вод-
кладали, бо прийшла недуга,
хорота на тую жену, ба
прийшла и смерть и скон-
чила свое жите лишивши
своего мужа не зѣ сотками,
але зѣ малимъ сыномъ на
рукахъ, бо ледви мае 7-мий
мѣсяцъ. Водтакъ прийшла
сестра небѣшки а жена Мѣ-
цѣка Павла, члена братства,
взяла своего сестрѣнця и
притулила до своихъ гру-
дий не якъ сироту але якъ
свое власне дѣти. Такъ про-
шу васъ братя Русины роз-
думайте собѣ надѣ тымъ и
не жалуйте тыхъ пару цен-
товъ, бо то не е про нѣко-
го, только каждый про себе
платать. Мы идемо водѣ
землю здоровы и веселы, але
якъ приѣдемо назадъ, то
только Той знае, що надѣ
нами. Такъ каждый, котрый
мае на серцю свою родину
або жену и дѣти, най ся
убезпечить, а въ разѣ не-
щасного випадку его роди-
на не зѣстане безъ помочи.
Теперъ есть каждому дуже
легко приступити, бо брат-
ство св. Й. Хрестителя въ
Desloge, Mo. на рѣчномъ мѣ-
тинѣ 9. октября буде при-
нимати новыхъ членѣвъ безъ
вступного до братства и до
Р. Н. Союза.

Горнѣтъ ся братя, бо въ
томъ наша помѣчь.

Поздоровляю васъ всѣхъ
сердечно.

Членъ братства и Р. Н. Союза
въ Desloge, Mo.

Надѣслане.

Зъ Smoke Run, Pa. Sept. 21 1904.

Прочитавши въ 36. числѣ
Свободы спростоване моеи
дописи умѣщенои въ 28
числѣ скажу панамъ Гокрон-
цямъ и ихъ пану превелебо-
ному только, що длятого,
щобы вы були красны и
вашъ аббасъ передѣ свѣ-
томъ, я брехати не буду!
А вы если хочете, то мо-
жете. Я писавъ только прав-
ду и могу на се свѣдѣковъ
дати только, сколько вы са-
мѣ схочете.

Впрочѣмъ водповѣдати на
закиды зроблені менѣ въ
„спростовані“ водродами
русскими, я уважаю пони-
женемъ моеи майнерской
чести. Если вы еѣ уже не
маете и смѣло въ очи не-
правду кажете, то я еще
яко майнеръ маю.

„Еденъ журналистъ“.

— Хотите безпечно и скоро захвати до
старого краю, або спроводити родину въ
краю, купитъ собѣ квартиру водѣ John-a
Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N. Y.

Великій Баль

устроюе

Руске Товариство „Зорѣ“

въ суботу дня 5. Новембра 1904
въ Liberty Hall 257 E. Hou-
ston St. New York.

Музыка знаменита. Тикетъ 25
центѣвъ. Початокъ o годинѣ 8-мой
вечеромъ. Запрашаемо всѣхъ че-
сныхъ Русинѣвъ зѣ Нью-Йорку и
околицѣ. За добру музыку ручитъ
Комитетъ балевиый.

М. Горновскій, предс.,
А. Корпанъ, касиръ,
И. Шкрибайло, секр.

Где есть ?

Хто хоче пунати своихъ кра-
дѣвъ черѣхъ нашу газету, мусѣтъ
заплатити 25 центѣвъ за кожде ого-
лошені напередѣ.

ДЕ ЕСТЬ

мой шватеръ Иванъ Блащакъ, зѣ
Бортного, пов. Горлицѣ, въ Гали-
чинѣ. Середного росту, лѣтъ 45 до
50. Три роки тому назадъ меш-
кавъ въ Шенандорфъ, Па. Хто бы
знавъ o нѣмъ нехай дасть знати
на адресу:

Афа Zuraw 36
133 Main Str., Derby, Conn.

ДЕ ЕСТЬ?

Христина Гаврильчакъ, родомъ зѣ
Ставиши въ Галичинѣ. Прийшла 3
мѣсяцѣ тому зѣ краю. Мае бути
въ Пасейкъ, Н. Дж. Шукас еѣ братъ
Mytro Hawrylczak,
Box 104, Opechee, Mich.

ДАЛЬШІЙ ЖЕРТВЫ

на руску церковь въ Ст.
Луисъ, Мо. зложили слѣду-
ющі:

Зѣ Вонне Терге, Мо.:

Дмитро Гладъ	2.00
Стеф. Ревакъ	50
Иванъ Тимко	50
Юрій Тарасовичъ	50
Андр. Саболъ	50
Викторъ Елшавскій	50
Юрій Гняда	25
Иванъ Янекъ	50
Иванъ Тиндара	50
Семанъ Саганъ	1.00
Иванъ Цюра	1.00
Семанъ Бриндзя	50
Яковъ Гладъ	1.00
Атаназій Янчакъ	50
Иванъ Китикъ	1.00
Якоб. Вапильскій	50
Иванъ Саганъ	50
Петро Шестопаецъ	1.00
Матѣй Смаршъ	50
Дмитро Сидоръ	50
Тимко Ревакъ	50
Филипъ Савина	50
Иванъ Посыпанко	50
Адамъ Баканъ	50
Гнатъ Барна	50
Иванъ Брельо	1.00
Панько Гладъ	2.00
Демко Китикъ	1.00
Никол. Партикъ	1.00
Иванъ Фрицкій	1.00
Стефанъ Вакувъ	1.00
Юрій Бальгроцкій	1.00
Иванъ Бескиднякъ	1.00
Юрій Динъ	1.00
Иванъ Тирпакъ	50
Теод. Баканъ	1.00
Иванъ Цуца	1.00
Иванъ Выпъ	1.00
Марія Сѣкорска	25
Максимъ Саганъ	1.00
Павель Саганъ	1.00
Андр. Посыпанко	1.00
Самуель Слабчакъ	1.00
Никол. Децакъ	1.00
Стеф. Макухъ	1.00
Микита Цуца	3.00
Самуель Фрицкій	1.00
Михайло Иванко	5.00
Теодоръ Выслоцкій	50
Панько Макухъ	1.00

— ПООДИНОКІЙ числа

Свободы можна достати у
А. Вассормана, 29 Clinton
St. New York.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.

29	Ч.	Бѣлфинія
30	П.	Софія
1	С.	Октоберъ. Бамений
2	Н.	Трофимъ
3	П.	Евстацій
4	В.	Корд. (Отд. Воздв.)
5	С.	Фока муч.

ЗѢ УГОРСКОЙ РУСИ.

Для численной кольоніи
русской въ Будапештѣ мае
бути побудована греко-кат.
церковь. Теперъ дѣло по-
ступило o столько на пе-
редѣ, що мѣсто Будапештъ
примаетъ патронать церквы
и даровало одень костель
на церковь именно на пло-
щи Дому Бѣдныхъ. На при-
украшене новой церкви по-
сля гр.-к. обряда дасть мѣ-
сто 40 тысячъ кор. и вод-
повѣдну платню для паро-
ха, сотрудника и дяка. —
Товариство угорскихъ греко-
католикѣвъ въ Будапештѣ,
котре мѣжъ иншимъ мае
на цѣли помагати бѣднѣй
руской молодежи шкѣль-
ной, котра приѣзжае до
Будапешту на студіѣ, вы-
дало недавно звѣтъ зѣ сво-
ей дѣяльности. Членѣвъ мае
товариство больше якъ 300.
До теперъ зѣбрало 3189 К.
на основане интернату для
русскихъ студентѣвъ універ-
ситету въ Будапештѣ. Пру-
жиною цѣлого товариства е
касиръ тогожъ д-ръ Ем. Де-
мянновичъ, лѣкаръ въ Буда-
пештѣ (VIII József-korut
14). — Міністеръ рѣльниц-
тва Талияні поѣде сими дня-
ми на верховину, щобы о-
собисто на мѣсци переко-
натись o поступѣ акціи для
несеня помочи Русинамъ.

СМЕРТЬ ЗѢ ПОЦѢЛУЯ.

Въ Будапештѣ приклю-
чивъ ся передѣ колькома
тыжнями страшный выпад-
окъ. Незвычайно гарной,
17-лѣтнѣй паннѣ Аннѣ Бо-
росъ, судженѣй одного мо-
лодого урядника померъ
батько. Молода дѣвчина не
могла розстати ся зѣ доро-
гимъ батькомъ и ледви еѣ
водтягнуто водѣ домовины,
въ котрой она цѣлувала
мертвого батька въ уста и
въ чоло. Другого дня цѣле
еѣ лице спухло, а лѣкарѣ
ствердили затроене крови.
Що страшныхъ мукахъ дѣв-
чина померла, а другого
дня по похоронахъ найдено
на еѣ гробѣ застрѣленного
еѣ судженого.

ХОЛЕРА ВЪ ПЕРЗІИ И
ВЪ РОСІИ.

На холеру померло доси
въ Перзії поверхъ 20.000
осѣбъ. Если возьме ся подѣ
розвагу, що въ перской
столицѣ Тегеранѣ, въ якѣй
живе 100.000 душъ населеня,
а якъ деякі статистики по-
дають, ажъ 300.000 жите-
лѣвъ, панують страшный не-
порядки и бруды, то можна
вносити, що жертвъ холеры
було тамъ далеко больше
чимъ 20.000. Холера выбух-
ла найперше въ Тегеранѣ,
а звѣдтамъ рознесла ся по
цѣлой Перзії. Абы ся грѣ-
зна поместъ не рознесла ся
дальше, заряджено кваран-
тану въ Красноводску,
портъ на Каспійскомъ мо-
ри, а надто въ Баку зро-
блено лѣкарску стацию для
приѣзжихъ зѣ Перзії и зѣ
мѣсцевостей навѣщенныхъ
холерою.

Всячина.

ОБРАЗКИ ЗЪ ЖИТЯ ЯПАНЦЪВЪ.

Кто хоче знати поближе Япанцѣвъ нехай прочитає слѣдуючы розказы одного французского корреспондента изъ головного мѣста Японіи, изъ Токио. Одного разу бувъ той корреспондентъ свѣдкомъ, якъ працювали на желѣзнодорожномъ дворцѣ жителѣ изъ Токио жовнѣровъ, водѣздившихъ на войну. Родителѣ, жены и пріятелѣ провадили ихъ до дворца и до вагонѣвъ торжественно, зъ лампами въ рукахъ, но въ тишинѣ, безъ криковъ, безъ плачу, и безъ видимыхъ знаківъ якогo то дуже роздражняющого способу працюваня. А були всѣ того мнѣнія що зъ собомъ болѣе не увидятъ ся — жовнѣры зъ рѣдними. Повернувши до мѣстъ стрѣтивъ я одну Япанку, котрой мужъ недавно на войнѣ погібъ. Смѣючись до мене, пише французъ, сказала вдова, що за своимъ дуже плаче. — Коли же? пытає французъ. — Вечеромъ, коли мене вся работа и коли погасне лампа. — Въ японскомъ театрѣ мавъ выступати одинъ славный японскій акторъ. Французскій корреспондентъ поїшовъ въ театръ видѣти гру актора; вѣнъ звавъ ся Сандажи. Мамо кровавой войны зѣбралось въ театрѣ японцѣвъ велике множество, бо люблять они театръ такъ дуже, що не пропустили бы его и тогда, коли бы бомбардовавъ неприятель и саме ихъ мѣсто. Акторъ Сандажи водгрававъ такого героя, що поразивъ самъ 40 противниковъ. За то повстала въ салѣ межи гостями велика радість и грѣмке рукоплескане. Но тотѣй самѣй гостѣ, котрѣй теперъ такъ були одушевленѣ героизмомъ актора, за хвили, коли вѣнъ давъ волю своему горю, они всѣ розплакались. Иншимъ разомъ поїшовъ сей корреспондентъ попрощати одного японского офицера, котрый мавъ ѣхати на войну. Въ его домѣ были заняты всѣ пакованемъ рѣчей офицера въ дорогу. У офицера была жена — лѣтъ 17 и двое дѣтей. Хочъ были всѣ смутні, то все таки показали себе господамъ гостинными и подали чай. По закусцѣ вийшла жена изъ комнаты. Она ходила на мѣсто и принесла два кинжалы (шпатель) зъ торговлѣ всякого оружя. О день кинжалъ выбравъ собі офицеръ зъ рукъ жены, а другій воднесла она назадъ въ торговлю. И пощому ему кинжала? Чому принесла она ему его? Щобы и она знала, що будучи вѣнъ на войнѣ радше пробѣ себе, а на ганьбу себе не дасть! Незадовго по томъ увидѣвъ сей корреспондентъ, що коло одного дому на улицѣ много японцѣвъ зѣбралось. Поїшовъ посмотрѣти на причину зѣбовиски. Одинъ японецъ вдовецъ мавъ ити сейчасъ на войну, а никто не хотѣвъ взяти его двое дѣтей

на воспытане. И шо зробивъ той японецъ зъ дѣтьми? Вѣнъ убивъ дѣти и поїшовъ на войну!

КОШТЫ ОДНОЙ БИТВЫ.

Одна японская часопись обчисляетъ кошты одной толькой битвы подъ Кинчу дня 26 мая. Стрѣляло 180 гарматъ иранпелами и выкинуло звывж три тысячѣвъ стрѣловъ. Пѣхота, а было еѣ 36 тысячъ зѣупотребила въ протягу 15 годинъ повтретя мѣліона набоѣвъ. Все разомъ стояло японцѣвъ повтретя мѣліона франковъ. Столько або еще болѣе стояла тая битва Росіянъ, не числячи самого удержаня войска. Такихъ битвъ, болѣшихъ и меншихъ было и еще буде безъ конца мѣры. То певна рѣчь, щоеще нѣколи не була война такъ коштовною, якъвъ нынѣшнихъ часахъ.

ЗАОСМОТРЕНЕ ВОЙСКА.

Подчасъ войны въ живность представляе наибольшую трудность. Въ той цѣли консервы або мясо въ бляшаныхъ, герметично замкнутыхъ пупкахъ, воддають неопѣнену услугу, — розумѣсь если ліверанты тыхъ консервовъ не замѣняютъ мясо на всяке инше плюгавство. Розходилобы ся только еще о томъ, чтобы такую консерву бляшану можъ розогрѣти и спожити теилу страву — неразъ

середь студени. На тое не было рады, бо не все можъ розложити огонь, чтобы не зрадити себе передъ неприятелемъ, або не все можъ мати отвѣтне начине до розогрѣваня консервъ. Бракови сему буде зараджено въ войску російскомъ въ той способъ, що будуть робити консервы самоогрѣваючій т. е. що кождей жовнярь буде могъ такую консерву каждой хвилѣ и безъ огня загрѣти. Вынаходъ сей выгадавъ одинъ инженеръ полякъ и вже побудовали фабрику въ губерніи тамбовской, котра буде достарчати 30 тысячъ такихъ консервъ денно. Вынаходъ полягае на томъ, що внутрь пупки есть бляшана рурка наповнена окредло негашенымъ вапномъ и водою. Коли буде потреба, вытягае ся пасокъ бляхи, котрой конецъ умѣщенный на верху пупки и сейчасъ лучить ся вода зъ вапномъ и починае вытвориватись потрѣбна горячость, котра удержуеъ звывж 2 годинъ.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календаръ на рокъ 1904 нехай зробіть се сейчасъ. Грошѣ грѣба слати до редакціи «Свободы» або впросто до касы Союза. Хто посилае грошѣ до касы Союза мусить рѣвночасно поведомити про се редакцію «Свободы».

Читайте! ВЕЛИКА НОВИНА! Читайте!

Въ Олифантъ, Па. Русины заложили Новый Банковский Бизнесъ.

Продажа шифкартъ на всѣ корабельныя лѣни. Только 6 днѣвъ черезъ воду. Приходѣтъ до нашего банку або пишѣтъ а мы вамъ подамо цѣну шифкартъ и порадимо якъ и коли ѣхати.

Посилка грошей. За 10 днѣвъ грошѣ въ краю. Оплата дуже тая. Мы посилаемо грошѣ черезъ «Рускій Народный Домъ», котрый мае банкъ ту и въ старомъ краю, забезпеченный правительствомъ, тому грошѣ посланы черезъ насъ идуть скоро, безопасно и тано.

Офисъ адвокатскій. Хто бы хотѣвъ продати або купити въ старомъ краю грунтъ, выставити кому повномочіе, сколектовати водъ довжниковъ грошѣ, уволювати ся водъ войсковой екзецарки, нехай удасть ся до насъ и нашъ правдивый рускій адвокатъ зѣ старого краю залагодитъ всео якъ найлѣпше, скоро и совѣстно. Хто бы хотѣвъ о шо зарадити ся насъ, нехай опише всео докладно а мы водпишемъ сейчасъ и за порадѣ не жадаемо ничъ. — Уже часъ, Братя Русины, покинути чужихъ, а удавати ся до своихъ.

Братя Русины! Подивѣтъ ся ту въ Америцѣ на тыхъ агентѣвъ, до котрыхъ вы удавали ся, якѣ они богачѣ! А то всео за нашъ, тяжко заробленый рускій центы. Та не жалъ бы еще было, если бы такіе агентѣ бувъ Русинъ, але то Мосько або Сруль або деякій Мадарище, котрый подшпииваеъ подъ руске имя и лупитъ насъ Русинѣвъ, що ся влѣзе. Тому мы, Русины, заложили Банковский Бизнесъ, котрый есть въ зноснахъ зъ «Рускимъ Народнымъ Домомъ», лишь въ той цѣли, чтобы охоронити нашъ народъ водъ несумлѣнныхъ агентѣвъ, и чтобы нашъ рускій грошъ не розходивъ ся мѣжъ чужихъ, але зѣостававъ мѣжъ своими. А коли нашъ рускій народъ ту въ Америцѣ буде богатый, то насъ чужіе люди будутъ шанувати и поважати, чого намъ конечно потреба. Отже нехай буде нашимъ окликомъ: Свой до своего!

Письма и грошѣ посылати треба на адресу:

GEO. CHYLAK & CO., BOX 368, OLYPHANT, PA.

— Хотите правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маєтокъ, достати сплату, сколектовати грошѣ водъ довжниковъ або удовлѣтити ся водъ войсковой екзецарки, пишѣтъ до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣнъ вамъ всео зробіть якъ, найлѣпше и скоро.

ЗЕМЛЯ 50,000 акровъ компаніиной землѣ и гометедѣвъ въ полуднево-всходномъ Саскачеванѣ. Цѣна \$3.50 до 4.00 за акеръ на сплату черезъ 10 лѣтъ. Прерія и лѣсъ, худоба и пшеница (40 бушѣ) коло новонъ желѣзницѣ. Звидѣти можна за таянъ грошѣ. Тамъ вже теперь жие много рускихъ колонистѣвъ. Пишѣтъ по малу и докладный поясненя на адресъ: Room 810—812 Scand-Canadian Land Co., 172 Washington Str., Chicago.

Русине!

Сли хочешъ бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочекъ „Слово“ то вытѣни сю карточку, вложи еи до конверты зъ монитордеромъ на \$1.50 и зашли до:

Rev. Paul Tymkiewicz, 45 Oak St. Yonkers, N. Y.

Посылаю \$1.50 яко пренумерату на просвѣтны книжочки „Слово“.

Имя и прозвище:

Докладный адресъ:

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВА“

просить устѣхъ Русинѣвъ написати допись подъ заголовкомъ: Якъ нашъ люде святкують недѣлю?

Трехъ дописувателѣвъ, котрѣ опишуть найкрасше, достануть красну надгороду, кождей послѣ вартости дописи. Дописи належить посылати на адресу: Rev. Paul Tymkiewicz, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.

Хто пришло?

ХТО пришло намъ два долары на „Свободу“ достане въ дарунку книжочку вартости 50 цнт. ХТО намъ пришло три долары буде доставати черезъ 12 мѣсяцѣвъ „Свободу“ и мѣсячникъ „Слово“.

ХТО намъ пришло 3.50 дол. буде доставати „Свободу“ черезъ 12 мѣсяцѣвъ и достане въ дарунку велику Библию, що мае 1000 сторѣвъ друку.

Пишѣтъ сейчасъ, бо такіе дарунки не будемо довго давати.

Пишѣтъ выразно, особливо свой адресъ и якихъ книжочкѣ хочете.

Американскій шляхѣтъ	15
Весела книжочка въ образахъ	30
Де що про звѣрѣта	30
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що въ исторіи російской православной мѣси въ Америцѣ	10
Дорога до свѣдомости	10
Зубъ за зубъ	10
Загадки и образки	10
Журавль	15
Календаръ „Союза“ (1904)	25
Казна про жидѣ	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Книжка для опѣкуновъ хорыхъ	1.00
Марія	10
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Образки въ Америцѣ	10
Оповѣданя С. Манара	15
Про водступникъ водъ рос. православия	10
Покуса	10
Розмова Поляка въ Русинѣвъ	10
Руско-английскій Словарецъ (переводъ въ Англ.-русск. Провѣдникъ)	20
Руско-английскій Провѣдникъ	50
Смерть	10
Тарасъ Шевченко	15
Тышко Гаврилюкъ	15

Адресъ:

SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени идуть зѣ Скрентонъ в будні днѣ від 1-ої до 6-ої рано що година, а від 6 рано до 12 в ночи що 20 минут. В недѣлю идуть трен від 1-ої рано до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої в ночи що 20 минут. Від 3.20 до 6.40 пополузни трен ходять що 10 минут. До Балксбері иде трен всего 41 минут, а експресовый, що відходить зѣ Скрентонъ (прѣмъ Недѣль) о 6.36, 8.16 и 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополузни иде лишъ 33 минут. Наши каридуть до Нейогъ Парку и Питерсбері. Мы перевозимо такожъ вакуны. B. F. WYLY, jr. traffic manager. Scranton, Pa.

Рускій Бизнесмены!

Прислайте адвертайзменты до календара „Союза“, котрый выйде вже при концѣ Септембра с. р.

Кождый рускій бизнесменъ повиненъ подати свой адвертайзментъ до календара „Союза“, бо по томъ будутъ знати Союзане, котрый бизнесменъ е щирый для нашої робѣтничой организации.

Грошѣ за адвертайзменты и всякѣ письма въ той справѣ посылайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Докторъ Арданъ

отворивъ офисъ подъ ч. 711 ул. Линдентъ, Скрентонъ, Па. Новый телефонъ 1631. Старый телефонъ 570—2.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безопасно и скоро булѣ высланъ до старого врака, то вамъ то зробіть John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Янъ Фишеръ

Новый Банково-Шифкартовый Домъ

отворенный кожного дня водъ 7-ої рано до 9-ої вечеромъ подъ ч. 713 Front St., Catasaqua, Pa.

Засылае, купуе и продае старокраевый грошѣ.

Пріймае грошѣ до переходяния и зѣртае ихъ кож-дого часу.

Шифкарты продае до всѣхъ портѣвъ Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp и на Англію за ту саму цѣну что и компанія.

Продае всѣлякѣй молитвенный и забавный книжки.

Провадитъ чисто славянский, християнскій бизнесъ. Вѣдѣдайте его.

Вѣнъ е такожъ Notary Public — потверждае и вырѣбляе всякѣй старокраевый контракты скоро и безопасно.

Стеф. Масляръ,

801 Clearview St., Scranton, Pa.

продаетъ фляшное пиво всякого рода, такожъ сафтъ, вино, виску и т. д.

Сли хочете привезе до дому.

С. М. НАТНАWAY,

агентъ водъ огневой асекураційной компаніи.

Болектуе такожъ грошѣ за рентъ. Мае дома до мешканя або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa. и околици. цѣна дуже низька.

Польска Колонія въ Державѣ Вирджіи.

Маемо 40,000 акровъ урожайной землѣ водъ \$5 до \$15 за акеръ фармы зѣ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити гарный грошъ на всѣхъ плодахъ. Земля е всюда добра, и кожdomу добре веде ся. Родитъ ся добре жито, пшеница, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огѣрки, мѣльоны, помидоры и взагалѣ всео огородинна. Вино е также добре якъ калифорнійске. Земля е рѣвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овешъ и т. д. Вода жерельна на кождой фармѣ 20 стѣпъ глубока. Морозѣвъ анѣ спѣки тутъ нема, шкљоны тутъ незѣбѣни. Недалеко суть великѣ мѣста якъ Рѣчмондъ, Балтиморъ, Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячѣ людей глядае теперь фармы, и много вже Поляковъ закупило водъ насъ землѣ и суть довольненѣ. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождей е своимъ паномъ, а маестокъ фармерѣвъ е забезпеченый. Фармеры не потребують боляти ся страйку, зменшеня платѣвъ або калѣтва. Фармы продаемо за готовку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готовкою, а решту на сплату послѣа умовы. По близшій услѣвѣ пишѣтъ по польски до

L 164 JOHN JELINEK & CO. 1116 Pine Alley, Braddock, Pa. Напишѣтъ десѣте вычитали се оговорѣне.

Же купите больше польскѣ!

Ваша пропуклина може бути вылѣчена.

Ношене пояса въ лѣтъ — се правдива мука.

Кождый хто носить поясъ знае се. Послушайте мене. Невыкидайте болѣе грошей на поясы. Спробуйте мою Хемічно електричну методу.

Помните, что я даю заповѣни на письмѣ, що вылѣчу кожного мушину, лѣтнику або дитину, котору подѣлму ся лѣчѣти. Оглядины и порада даромъ. Подчасъ лѣчѣня не эдѣржѣмъ водъ прапѣ и не спричиняю болѣу. Лѣчу безъ ножа. Хорый мусить приходити до моего офису разъ въ тыждѣн, звичайно черезъ 4 до 6 недѣль. Рахую не много, а бѣдныхъ за грѣшми почекаю.

Бѣдный майнеръ вылѣченный.

Поважанный Пане Докторъ!

Есмь бѣдный а маю велику родину, про те мушу тяжко працювати щодня, але не давъ бытъ за \$1000.00 сего, що Вы для мене зрѣбили. Зразу не мавъ я до Васъ довѣрия. Мавъ емъ прокуклину 2 разы, що менѣ дуже пересаждало въ прапѣ а хотѣй жадалисье водъ мене немного, менѣ було тяжело и се заплаати. Однакъ нѣколи въ житю не выдавъ я грошей зъ такою користею для себе. Вже кодыка мѣсяцѣвъ якъ я вылѣченный и хочъ працюю тяжело, не потребую поясовъ.

Зъ поважанемъ

Антѣнъ Врогоскій, 42 Welsh Hill, Plymouth, Pa.

Золоту жилу и половѣ (хоробы лѣчу скоро безъ ножа, безъ операци и безъ нѣяного болѣу.

П о р а д а бесплатно. Хто не въ силѣ заплаати за лѣчене наразѣ, я радо зажду. Мои цѣны низькѣй.

Дрѣ О'Мали

Головный офисъ, де бесѣдуе ся славянскою бесѣдою е на 158 S. Washington Str. y Wilkes-Barre, Pa.

Філіальный офисъ (де виправлять тѣнарѣ лѣчатъ недужныхъ можѣ чудеснымъ Хемічно-Електричнымъ способомъ): Seranton, Pa., 134 Washington Ave.

По иллюстрованъ книжочкѣ о лѣченю пропуклины пишѣтъ до Wilkes-Barre, Pa. Шлемо ихъ даромъ.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ

Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372.

Его офисъ въ Скрентонѣ, Па, е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣждѣае только кожного понедѣлка и четвѣрга водъ годинѣ 6-ої до 8-ої вечеромъ.

Всѣ справы американскій въ повѣстѣхъ: Лизерне и Лизована.

Хто мае справу грунтовой, або хоче водобрѣти грошѣ або спадокъ въ старомъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правый паперы и повномочія. —на—

Гей, краянѣ, де идѣшь?

Хочешъ выпити доброй горѣвки, доброго пива, закурити доброго сигара, вступи до готелю нашего руского патриѣта

Онуфрія Ковтка

—на— 1854 River Str., Olyphant, Pa.

JOHN J. CAMPTON
Католицкѣ похоронникѣ.
Вынаймае тано керичѣ
— ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN, PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИВЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масе завсѣгда на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочонкахъ въ наилучшихъ броварѣвъ,
горѣвки и лѣкеры наилучшаго гатунку.
Братя! замовляйте у своего!

МАСШЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всякаго рода, хочѣ
бы ать розтрѣсенъ. Также робитъ книж-
ки для братствъ, церквей, бизнесменѣвъ
и т. д. За роботу гварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СВМАНЪ МИТРЕНКО
Готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешъ выпити гарнецько?
Запѣтай ся де Митренко;
Готель, вѣску, пиво мае,
Повий сляняки довивае.
6 цигара, 6 ш галя
На мѣтинѣ, на забавѣ;
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь леодно цѣнаве, —
А що выпешъ, то знай брата,
Подае дакъше, якъ у пяти!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Кожный Русинъ маючий яку нобудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ,
повиненъ вступити до того готелью, бо
тутъ достане найздоровѣйшій и найтаншій
напитки всякаго рода и порадѣ, де най-
лучше ку! ать шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАВОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жена при породѣ дѣлають
особливой опіка.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. } Телефон
SHAMOKIN, PA. } Nr. 1673

Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KORYSIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнь ру-
скій. — Найлѣпшій напитки
можно ту достати, якъ: пи-
во на склянки и бутельки,
вина розмаитого гатунку,
горѣвки досконалы, цигара
дуже добры.

Спѣшьте Братя Русины до своего брат-
чика Юліана!

ST. HERMAN'S
BENEVOLENT
SOCIETY.
ORGANIZED FEB. 1888
ROCHESTER, N. Y.

Варобле брат-
кі машлѣ, шапки,
вѣдзвяки, херугвы,
уніформы.
Цѣняки и проб-
увывае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, сло-
веньски або польски.
23 N. Main str.
R. H. Morgan, SHENANDOAN, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый домъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумный Русины належать до тои
компаніи, купуютъ зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякий потрібнй рѣчѣ до житя. якъ такожъ
можно купити убраня майнерскіи и звѣтайнй.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдь нынѣ вже знаютъ люде солидного
Ивана Глову.

Одень зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СѢВЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
книшого вже не хоче
пити.

Голова вѣдь него
нѣколи не болить,
бо есть здорово и по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешъ купить добре мясо,
Шинку чи смажачий ковбасѣ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасѣ.

Вѣнь всляне мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По англійця и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоитъ,
Вражды людой ся не боитъ.

Томъ Русинамъ треба знати,
Шо это тре подпирати;
Красно уважить, въ пацѣрѣ запасае,
Бучерни чиста, ажъ ся сердце радуе.

Мы, Русины не магуемо,
Вѣдь Югаса все мясо купувати будемо,
Во вѣтъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дитина навѣтъ добре знае.

Томъ мий брате, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшой бучерни до Югаса ходѣть,
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и ужитво!

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кожный, хто зъ Братѣвъ-Руси-
нѣвъ приѣде звидѣти славну свѣ-
тову выставу въ St. Louis, Mo.
нехай не пожалуе зайти до
перворядного руского салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО
а тамъ знайде все здоровыи напитки
та цигара, а що найголовѣйше:
добру порадѣ, помѣчь и услугу че-
резъ цѣлый часѣ.

Такъжъ пригадуе ся ласкавой па-
мяти, що спродае танѣ а добры
шифкарты и высылае грошѣ до краю.
Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell Phone Blue 1254.

Гигієнічний Електричний Поясъ!

Поручованыи лѣкарами, 5000 свѣдоцтвъ, 5000 ста-
лыхъ вылѣченъ, понадъ 5,750 000 теперь въ ужитю.
Лѣчить сейчасъ: Руматизмъ, невралгію, боль голо-
вы, епилептичній корчъ, хоробы почекъ и селезѣнки,
нестрави бѣтъ, загальне ослаблене, слабости жѣночй, утрату мужеской силы, хро-
нічне розвѣльнене, холернѣсть нѣтъ, бессонницю, боль крѣжей, чутѣ змученія,
леченя коло сердца и нечисту кровь. Лѣчить зарѣвно мушанъ и жѣныи.

Наша знижена цѣна \$1.00 дае всѣмъ можнѣсть его набути. До замовленія
повиненъ бути долученый 1.00 долларъ почтовымъ переводомъ або въ рѣжѣ-
строваній листъ. Зъ кождымъ посылаетъ всказовки въ московской мовѣ

С. F. ZARUBA & CO.
309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg W. Va.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Кожда хроба е наибольшимъ несчастемъ чоловіка, особливо въ Америцѣ, по-
неже не только що недае ему водповѣдного утриманя, але стае ся причиною перед-
вчасной смерти тому, котрый мѣгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлемъ и уживати ще
денного свѣтла.

Наші Братя Русины прибуваючи сюда зѣ старого краю, не знаютъ до кого
власне мають удатись и отверто объяснити станъ своего здоровья, або удають ся до
такихъ лѣкаровъ, котры не только обѣдрутъ ихъ зъ остатного кроваво заробленого
цента, але ще въ додатку взбѣльшаютъ слабость невѣдповѣднымъ илѣками и копають
имъ вѣдь разѣ могули.

Черезъ тое Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуете и майже незнаючи впро-
ваджаете вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили.
Если чувствуете ся бути слабыи и чувствуете великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хотите
бути вылѣченными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,
если можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстане слабости и якъ
довго вже хоруєте и заплѣтъ до него а вѣнь васъ напевно вылѣчить, такъ що тая
сама слабость вже больше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,
дипломованныи лѣкарь зъ ню-йорского университета,
для котрого нема хоробы, котру вѣнь бы немѣгъ вылѣчить; вѣнь лѣчить и гварантуе
всякий недуги, яко: слабость плюцѣ, сухоты, всякий терпѣня жолудковой, нерки, нер-
вовый болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, боль головы, очей, слабый зракъ,
глушкѣ, шумъ ушей, ревматизмъ, боль въ крѣжахъ, сухой боль костей, скрофулу,
свербѣне тѣла, выпадане волосѣвъ и т. д., лѣчить такожъ всякий жѣночи внутреннии и
поверхнй хоробы.

Проф. Коллинсъ зарѣвно вылѣчить цѣлковито сухоты, якъ такожъ тайни мужескй
и жѣночи хороты. Подчасъ его 15-лѣтнѣй практики не було ще выпадку, щобы его
наука и вѣдомѣсть лѣкарека въ чѣмъ небудь змылила.

Звертаемо увагу на декотры посвѣдченія:

Вылѣчена з запаления матичного и иныхъ женескихъ слабостей.

Поважанныи пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню мнѣвшого
року досталамъ запаление матицѣ, бѣлыхъ унравъ, боль крѣжей и всѣхъ
стей а такожъ запаление мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторѣвъ, але
вмѣстѣ помощи, чулаамъ ся чимъ разѣ слабѣю. Въ концѣ удаваламъ ся до
васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю пер-
шихъ лѣковъ чулаамъ полегчене а въ протягу 10 днѣвъ булаамъ цѣлкомъ вы-
здоровлена. Прошу пріймѣть мою сердечну подяку за такъ скоро и стале
вылѣчене!

При всякой способности буду ся старала познакомити моихъ прияте-
лѣвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанемъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченный зъ сифилису и сухотъ зъ него вызнѣвшихъ ся.

Дорогий добродѣлю! Я лѣчивъ ся
близъ 4 роки черезъ рѣжнѣхъ док-
торѣвъ вѣдь сифилису, однакъ не только что мене не вылѣчили, але ще
побольшали мою слабость, такъ що доставъ емъ и сухоты и плюсавъ
кровью. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинса и вѣнь мене вылѣчить
цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу пріймѣть мою подяку за вашу
сумѣлность, бо сли бы не вы, то сумный бы бувъ конецъ моего житя.

Остаюсь зъ поважанемъ,
Теодоръ Красненскій,
4602 Blackberry Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що Проф. Коллинсъ е только
одинный лѣкарь, котрый може вылѣчить безъ особно
наветъ егзамѣнованія, бо після описанія хоробы вылѣ-
чить хотия бы сте на яку небудь хробу терпѣли.

Прото Братя, не вѣдкладайте, якъ сте хорй и если
желаете бути здоровыми и здѣбными до працѣ, не уда-
вайте ся до иныхъ лѣкаровъ, котры мовѣ пивакъ чѣга-
ють на вашъ тяжко заробленый грѣшѣ, але смѣло и зъ
довѣремъ удайте ся до Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса; опи-
шѣтъ му по руски станъ вашей хоробы а можете бути певный, що вѣнь васъ, яко
пыхетный и совѣтнѣй, 15-рѣчнѣй практикѣ въ короткомъ часѣ вздоровѣе. Пшѣтъ
подъ адресою:

PROF. DR. E. S. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street,
New York, N. Y.

Особно паціенты принимаютъ ся вѣдь год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вѣдь
год. 10. до 1. по полудни.

Гей Русини! чи вѣстѣ вы до-
рогу до дешевого и доброго гѣ-
ла? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него
знайде те одинокий, найдешевшій, най-
лучшій и наймѣдѣйшій сторъ зъ
убранями. Купите добре „шифкарту“ а
скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до
старого края. Не гадайте однакъ, що то
еже все — нѣ! Вѣнь мае ще наипара-
дѣйшій салунъ въ мѣстѣ подъ назвомъ:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ родной бабки на
вѣсѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЕРІЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединскѣмъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.

Свѣдѣнія, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождомъ часѣ можна достати
такъ горячй якъ и зимнй перекуски.
Потравы прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солидна. Окремй комнаты для родитѣ.
Найлучшй вина, пива, лѣкеры, горѣвки
и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже
мала